Fontargoth

fanzine

№10 2010

SwampFM

Despondence

Lunar Onlooker

Blanika

Nulla Rosa

Стаття

Descent Eidolon

Siderus Noctem

Soliton

Ominous Abyss

ПОПЕРЕДЖЕННЯ
НЕНОРМАТИВНА
ЛЕКСИКА

ФонтАрд
FANZINE

ДЕТИ НОЧИ
CHILDREN OF THE NIGHT

NO GODS
DIY
c.l.a.b
NO MASTERS

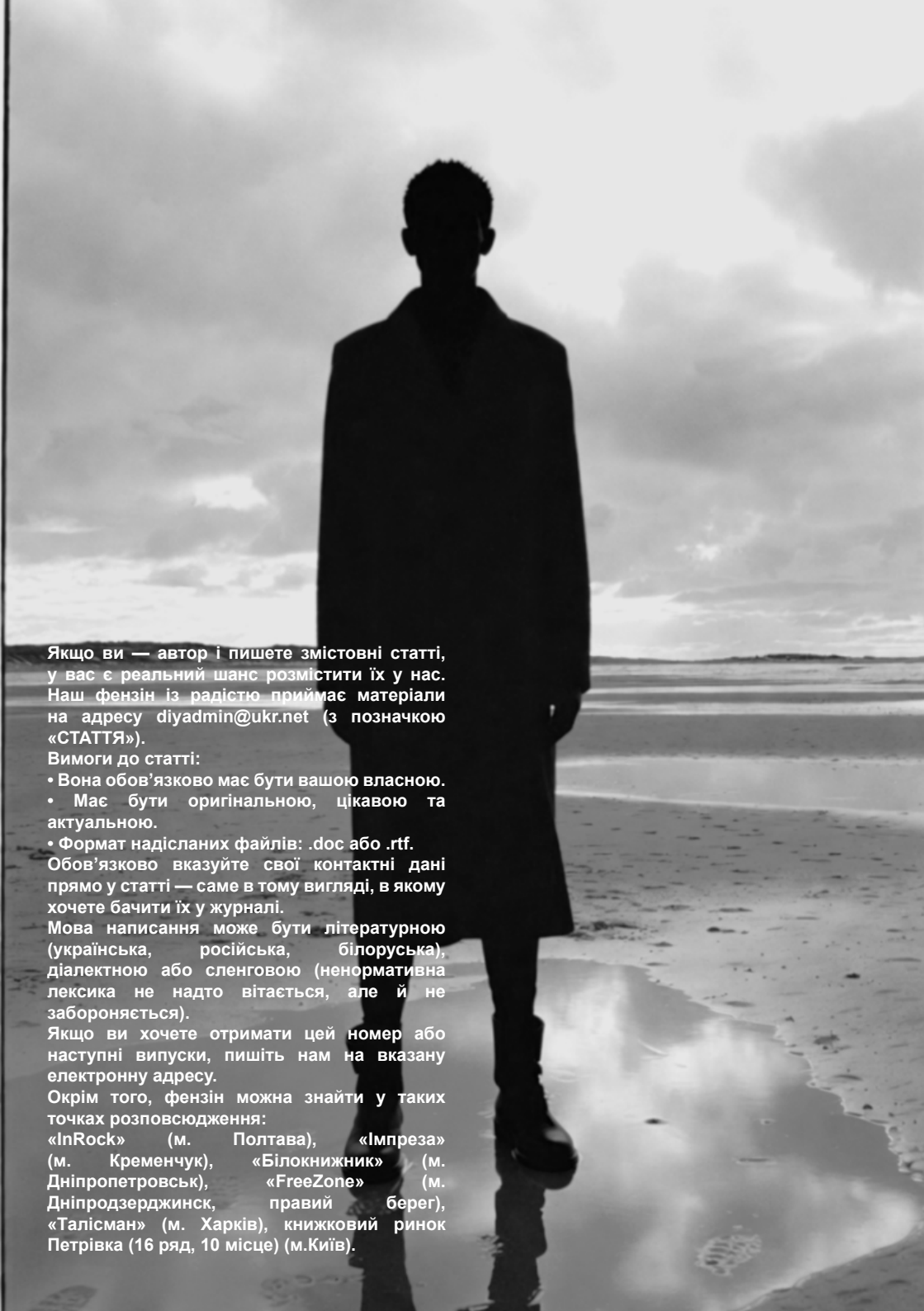

Якщо ви — автор і пишете змістовні статті, у вас є реальний шанс розмістити їх у нас. Наш фензін із радістю приймає матеріали на адресу diyadmin@ukr.net (з позначкою «СТАТТЯ»).

Вимоги до статті:

• Вона обов'язково має бути вашою власною.

• Має бути оригінальною, цікавою та актуальною.

• Формат надісланих файлів: .doc або .rtf.

Обов'язково вказуйте свої контактні дані прямо у статті — саме в тому вигляді, в якому хочете бачити їх у журналі.

Мова написання може бути літературною (українська, російська, білоруська), діалектною або сленговою (ненормативна лексика не надто вітається, але й не забороняється).

Якщо ви хочете отримати цей номер або наступні випуски, пишіть нам на вказану електронну адресу.

Окрім того, фензін можна знайти у таких точках розповсюдження:

«InRock» (м. Полтава), «Імпреза» (м. Кременчук), «Білокнижник» (м. Дніпропетровськ), «FreeZone» (м. Дніпродзерджинск, правий берег), «Талісман» (м. Харків), книжковий ринок Петрівка (16 ряд, 10 місце) (м.Київ).

Дорогі товариші, улюбленці темряви.
У цьому номері FontarGoth ми розповідаємо, як насправді відбулася «Чорна Рада» фестивалю «Діти Ночі» . Номер присвячений темним гуртам:
Тиранія,
Ominous Abyss,
Ідол,
Soliton,
ZoofaguS,
Decrepit Cauldron,
Sideris Noctem,
Lunar Onlooker,
Despondence,
Nulla Rosa,
Swamp FM,
Blanika.
Окремо й усвідомлено в номері представлений білоруський гурт Tetania — як приклад сусідньої darkwave / gothic-сцени, що існувала поруч із українською й перебувала з нею в одному культурному полі. (Велика подяка Малуші Крокер за підготовку матеріала)
Окрім музики, в номері є літературна частина — тексти від Снежки та Плахова, внутрішні монологи, сни, тривожні стани й темні паузи, які сподіваємось доповнюють музичний матеріал.
Також у номері присутні роздуми на тему: «Неформалы: вне общества или общество в обществе».

От і все наші темні друзі, читайте нас, а ми напишемо ще.

18 вересня 2010 року столиця поринула в темну казку: в клубі «Бінго» відбувся сьомий міжнародний фестиваль готичної культури «Діти Ночі: Чорна Рада 10». Ця подія стала справжнім святом для сотень альтернативно одягнених відвідувачів, що з'їхалися з різних міст і навіть країн. Нижче – хроніка тієї незабутньої ночі, написана «зсередини» субкультури, без зайвого академізму, зате з щирим захопленням.

• Aquarelle (Україна) – дарквейв-гурт, який відкрив фестиваль мрійливими, меланхолійними мелодіями. Як перший акт вечора, Aquarelle налаштували публіку на потрібний лад: їхній атмосферний синтезаторний саунд заповнив зал та змусив готичні серця битися частіше. Це київський проєкт, що грає ембієнтний darkwave – ідеальний початок перед важчими номерами.

• Adyta (Грузія) – симфо-готик-метал з колоритом Кавказу. Adyta стала першою і наразі єдиною готичною командою з Грузії, тож їхній виступ був особливо очікуваним. Гурт виборов своє місце на фестивалі завдяки підтримці фанів – у онлайн-голосуванні вони набрали рекордну кількість голосів. На сцені Adyta привезли шматочок грузинської містики: важкі гітарні рифи поєднувалися з симфонічними клавішними, а вокалістка занурювала слухачів у міфологічні образи. В їхньому сеті відчувалася гордість за те, що саме на десятиріччі фестивалю вони

представляють свою країну.

• Tetania (Білорусь) – загадковий неокласично-готичний проєкт із Мінська. Цей гурт, що дебютував у 2008-му, вже здобув славу одного з наймістичніших на білоруській темній сцені. Tetania вирізняється академічним підходом: у музиці багато симфонічних партій, хорових мотивів та театральності. Їхній виступ на «Дітях Ночі» запам'ятався ніжним сопрано солістки, готичними баладами під звучання клавішних і скрипкових семплів. Цікаво, що раніше Tetania навіть давала сольний концерт у костьолі – тож не дивно, що на фестиваль вони привезли частинку тієї сакральної атмосфери. Музиканти привітали український фестиваль з 10-річним ювілеєм і пообіцяли подарувати публіці "витончений музичний світ Таємної Консерваторії" – так вони образно називають свою творчість.

• Fetish'ist (Росія) – проект з промовистою назвою, що представляє жанр dark electro. Їхній сет став першим по-справжньому танцювальним сплеском вечора. Fetish'ist винесли на сцену холодні електронні біти, агресивні семпли та похмурий синтетичний вокал. Вони заводили публіку ритмами дарк-електро, характерними для європейських готик-клубів. Учасники гурту виступали у футуристичних образах: шкіряні костюми, окуляри в стилі cyberpunk, а на фоні мерехтіли відеоінсталяції з індустріальними мотивами. Це був справжній вибух енергії, під який готи від душі потанцювали.

• Nitemare Machine (Росія) – проект у стилі dark electro/EBM, мінімалістичний до краю. На сцені був лише один учасник, озброєний ноутбуком, синтезатором та перекрученим вокодером. Але цього вистачило, щоб запалити натовп: "Кошмарна

Машина" видала жорсткий ритм, важкий електронний бас і механістичні біти, які пронизували зал. Після попередніх виступів з живими інструментами така різка електронна атака звучала свіжо. Чорно-білі стробоскопи миготіли в такт, а фронтмен у кібер-масці підбадьорював публіку жестами. Склалося враження, що ми перенеслися в андерграундний рейв-клуб. Попри мінімальний склад, Nitemare Machine витиснула максимум із апаратури та не дала нікому стояти осторонь.

• Mysterya (Україна) – київський гурт готичного симфо-металу, знаний у наших колах. Вони вже не новачки: існують з 2007 року і грають у стилі, близькому до ранніх Nightwish, але з українською душею. На фестивалі Mysterya видали потужний сет: важкі гітари, симфонічні аранжування та чарівна вокалістка, чиї оперні ноти пролітали над гітарним шквалом. Пісні гурту чергувалися від ліричних балад до драйвових бойовиків, і публіка реагувала відповідно – то розгойдуючи руками під повільні партії, то влаштовуючи легкий слем під швидкі треки. Містична атмосфера Mysterya підкреслювалась сценічними образами: співачка в довгій чорній сукні та хлопці-музиканти в чорних сорочках виглядали як трупа з готичної опери. Їхній виступ став своєрідним містком між електронною першою половиною фесту та легендарними хедлайнерами наприкінці.

• Maestro Nosferatu (Росія) – загадковий індастріал-рок проект з відповідною назвою. Цей гурт влаштував на сцені цілий спектакль: з'явилися в образах вампірів-денді, з гримом блідого кольору та чорними фраками. Їхня музика поєднала електронні біти з живими гітарами: Maestro Nosferatu грають щось на межі

готик-року та електро-індастріалу, додаючи трохи театральності. Вокаліст час від часу виходив наперед, жестикулював як оперний маестро, ніби диригував темною симфонією. Під час їхнього сету сцена залита червоним і фіолетовим світлом, що створювало відчуття вампірського бала. Публіка особливо схвально сприйняла трек, де на приспіві лунав сампл органу – це був по-справжньому готичний момент, який підтвердив: Maestro Nosferatu гідно представляють російську готичну сцену.

• Hapalochlaena Maculosa (Росія) – під такою екзотичною назвою (що, до речі, означає отруйний блакитнокільцевий восьминіг) ховається гурт, який грає справжній deathrock старої школи. Для шанувальників класичного готик-року їхній виступ став ковтком ностальгії. Hapalochlaena Maculosa привезли дух 80-х: ритмічний бас, пронизливу гітару з фленжером та драм-машину, що відбивала запальний пост-панківський ритм. Вокаліст, худорлявий і рухливий, з ірокезом та розмальованим обличчям, поводився на сцені як справжній deathrock-проповідник – скидався на примару, що вискочила з клубу Batcave. Під сценою одразу утворилося коло танцюючих батків (тобто deathrock-готи в жилетках і сіточках), які відривалися під треки гурту. Це був один з тих виступів, коли здається, ніби потрапив на концерт легенд жанру десь у Лондоні в 1983-му, настільки автентичним був звук і антураж.

• Nonsons (Росія) – electro-shock-rock формація зі Санкт-Петербурга, яка виділяється епатажем і мультимедійністю. Цю команду чекали багато хто, бо про їхні провокаційні шоу уже ходили легенди. На «Чорній Раді» Nonsons виправдали

свою репутацію: з перших секунд на сцені вибухнула хвиля індастріал-металу, приправлена театралізацією. Фронтмени гурту – фетиш-модель Кетрін Ді та вокаліст Nihil – вийшли у зухвалих образах: вона в латексному корсеті та високих ботфортах, він – з оголеним торсом, розмальованим чорними символами, і з написом "KMFDM Sux" на грудях (привіт скандалам з приводу впливів і «плагіату»!). Nonsons грають вибухову суміш індастріал-року, ню-металу та електроніки, явно надихаючись Marilyn Manson, Rammstein і Nine Inch Nails. Їхній сет був переповнений адреналіном: важкі гітарні рифи, грувові ритми, два вокалісти, що по черзі викрикували провокаційні тексти. На екрані позаду миготіли шокуючі візуальні ряди – від сюрреалістичних відео до кадрів, що дражнили культурні табу. Публіка то шаленіла в слемі, то завмирала від провокативних сценічних витівок. В якийсь момент Кетрін вийшла до краю сцени зі страпоном на поясі – і зал вибухнув вигуками та сміхом (отакий у них арт-перформанс!). Nonsons буквально розривали рамки дозволеного, але саме за це їх і люблять: "найепатажніший гурт двох столиць" – не дарма так про них пишуть. Їхній виступ став одним з пікових моментів фестивалю, після якого присутнім точно знадобилася передишка.

• Otto Dix (Росія) – легендарний дарквейв-дует з Петербургу, відомий своїм неземним андрогінним вокалом та готично-електронними балладами. Otto Dix привезли на фестиваль абсолютно нову програму, яку виконали вперше саме цього вечора. Соліст гурту, під псевдонімом Монро, з'явився на сцені у сценічному гримі й костюмі, що поєднував елементи вікторіанської моди

та кибер-естетики: бліде обличчя, яскраво підведені очі й високий комір плаща. Коли він заговорив своїм фальцетом, зал завмер – його голос мав діапазон, здатний пробирати до мурашок. Otto Dix виконали як нові пісні, так і улюблені хіти ("Антихрист" зал співав хором). Саунд був мелодійним і похмурим: електронні оркестровки, драматичні фортепіанні партії, синтезовані удари й той самий оперний вокал, що переходить від шепоту до пронизливих високих нот. Їхній виступ перетворив клуб "Бінго" на театр темного кабаре – здавалося, ще трохи і на сцені з'являться фантастичні персонажі з пісень Otto Dix. Гурт закінчив сет під шквал оплесків, а Монро тихо промовив у мікрофон: "Дякуємо, діти ночі!", що викликало справжній фурор серед публіки.

• Кому Вниз (Україна) – гранд української готичної сцени, гурт з майже 20-річною історією, який став почесним хедлайнером вечора. Символічно, що Кому Вниз виступали і на самому першому "Діти Ночі" у 2000-му, а тепер, через десять років, знову зібрали всіх дітей ночі під свої знамена. Вони підготували спеціальну ретро-програму, що складалася зі старих хітів з темного періоду творчості (наприклад, культові композиції "Хмари" чи "Мажор" фанати чекали з нетерпінням). Перед їхнім виходом ведучі оголосили коротку промову, привітавши фестиваль з ювілеєм, і згадали, що Кому Вниз – це жива легенда, яка від самого початку була душею українського готичного руху. Вийшовши на сцену, музиканти виглядали статечно і впевнено: фронтмен Андрій Середа у своєму фірмовому чорному строї з українським символічним декором одразу заволодів увагою залу. Пролунали перші акорди – і зала вибухнула. Їхній стиль

– монолітний готичний рок з елементами індастріалу та фолку, підтриманий глибоким баритоном Середи – створив ефект духовного гімну для всіх присутніх. Люди співали разом кожне слово, багато хто стояв із піднятими руками, ніби на месі. Звуки бандури, що їх гурт нерідко використовує, додавали національного колориту похмурим маршам. Кому Вниз потужно і урочисто закрили концертну частину фестивалю – кращого фіналу годі було й бажати. Коли стихли останні ноти, зал ще довго скандував назву гурту, викликаючи музикантів на біс. Це був момент єднання поколінь: старі готи, що пам'ятають 90-ті, і зовсім молоді фанати разом віддали шану метрам.

Щорічна Чорна Рада збирає найрізноманітніших представників готичної субкультури. На фестивалі можна було побачити все: від класичних «батків» у вінілових плащах та високих начісах до витончених готичних лоліти у мереживних сукнях вікторіанської доби. Молоді люди з блідими обличчями і яскравим макіяжем очей, хлопці з ірокезами, дівчата з корсетами і вусиками-шнурівками на ботфортах – здавалося, що казкові герої ночі зібралися на бал у клубі. Деякі образи вражали деталями: хтось ніс на плечі опудало ворона, інший прогулювався з різьбленим ціпком, наче некромант, а поруч можна було зустріти пару в костюмах стимпанк-аристократів. І все це різноманіття якось уживалося одне з одним, творячи неймовірний антураж.

Атмосфера заходу з самого початку була піднесено-святкова. Ще з 16:00, коли відкрилися двері, перед клубом вишикувалася черга з кількасот готів – під весняним сонцем це виглядало контрастно: чорне вбрання, парасолі від світла, грим, що

лякав випадкових перехожих. Проте сама публіка була дружньою: люди знайомилися, фотографувалися разом, обговорювали майбутні виступи. Відчувалося, що фестиваль – це передусім зустріч давніх друзів із різних куточків України і сусідніх країн. Недарма його називають слов'янським Wave-Gotik-Treffen – найбільшим з'їздом готів регіону. Кажуть, щороку "Діти Ночі" відвідують близько 1500–2500 людей, і у 2010-му це число точно було не меншим: клуб «Бінго» заповнився вщерть, натовп густо стояв і на танцполі, і на балконах.

Оформлення і декорації фестивалю задавали настрій з порога. Біля входу всіх гостей зустрічав великий банер з емблемою "Чорної Ради" – черепом, оповитим трояндами, та римською цифрою X (на честь десятиріччя). У фойє клубу поставили кілька манекенів у готичних костюмах минулих років, щось на кшталт міні-виставки – можна було роздивитися, як еволюціонувала мода фестивалю. Скрізь мерехтіли свічки (електричні, з міркувань пожежної безпеки, але все ж створювали правильний антураж). До сцени вели "криваві" сліди, намальовані на підлозі, а обабіч висіли чорні прапори з символікою фестивалю.

Сцена клубу «Бінго» цієї ночі перетворилась на справжній театр тіней. Позаду музикантів висів величезний чорний банер із назвою фестивалю, підсвічений фіолетовими прожекторами. Освітлення було продумане: під кожен виступ – своя гамма кольорів. Наприклад, для металевих гуртів використовували швидкі стробоскопи і червоно-помаранчеве світло, що миготіло, додаючи драйву. Для дарквейв-актів – холодне синє та зелений лазер, що повзав по стінах наче примарне полум'я. У диму від

дим-машин промінці прожекторів малювали конуси, у яких танцювали часточки пилу – все виглядало дуже кінематографічно і "готично". Під час концертів публіка поводилася як велика сім'я. Жодної агресії чи негатива – навпаки, відчувалося братерство. Люди підтримували одне одного в натовпі, щоб ніхто не впав у запалі танцю. Коли комусь ставало зле від задухи, охорона миттєво передавала воду з бару вперед – таке теж трапляється, бо в залі було дуже жарко. Всі співчували, якщо в когось ламалися елементи костюма чи відклеювалися "вампірські" ікла – завжди знаходився товариш з клеєм чи булавкою. Особливо зворушливо було спостерігати, як ветерани гот-сцени, яким уже за 40, поруч з підлітками-початківцями разом витанцьовували під музику та ділилися враженнями. Атмосфера толерантності і єдності – мабуть, найяскравіше враження фестивалю.

Окремо слід згадати про ярмаркову зону фестивалю, яка значно оживила атмосферу. В глибині залу і на балконі розгорнувся справжній gothic market: крамнички з одягом, аксесуарами, музичною атрибутикою. Зі Львова приїхав магазин альтернативної моди «Anarchy», який спеціально до фестивалю привіз понад 25 видів яскравих карнавальних контактних лінз, асортимент готичної косметики, фарби для волосся усіх відтінків чорного та неону – готи просто юрмилися біля цього столика, приміряючи різнокольорові лінзи прямо на місці. Тут же продавали одяг: корсети, оксамитові піджаки, мереживні спідниці, фетиш-атрибути (нашийники, латексні рукавички) і навіть середньовічні плащі – кожен міг знайти щось для свого унікального стилю. Поруч розташувався стенд українського журналу «Gothica», де

можна було придбати як свіжий випуск, так і раритетні номери минулих років. Це теж додало фестивалю духу спадкоємності поколінь: хтось гортав старі журнали і ностальгував, показуючи молодшим "ось, так виглядали наші тусовки десять років тому".

На стінах клубу висіли фотокартини – частина арт-виставки в рамках фестивалю. Зокрема, художник Артур Кльован представив серію робіт "Post Apocalyptic Vision", а фотограф Дмитро Рибак – експериментальні фото під назвою "Павутина образу". Ці твори можна було роздивитися в перервах між сетами. Вони ідеально вписалися: поки вухам була потрібна пауза, очі могли насолоджуватися готичним візуальним мистецтвом – від постапокаліптичних пейзажів до сюрреалістичних портретів у вікторіанському стилі.

Підбиваючи підсумок, атмосфера «Дітей Ночі 2010» була неповторною. Це не просто концерт – це велике сімейне свято темної сцени. Похмурий імідж учасників, гучна музика, загадкові декорації – все, що зовні здається "страшним" для пересічної людини – для нас, готів, того вечора стало джерелом неймовірної радості та натхнення. Досі перед очима стоїть картина: фінальні акорди, підняті вгору руки, на очах в деяких – чорні сльози (туш не витримала емоцій), але всі усміхаються. Ця ніч підтвердила, що наша субкультура жива і згуртована, а "Чорна Рада" – наш спільний дім, куди щоосені хочеться повертатися.

Перформанси та шоу-програма

Фестиваль «Діти Ночі» – це не лише музика. Організатори подбали про цілісне шоу, тому між виступами гуртів публіку розважали різноманітні перформанси.

По-перше, танцювальні номери. Справжньою

зіркою стала танцівниця Zlata, майстриня трайбл-ф'южн bellydance у готичному стилі. У перервах вона двічі виходила на сцену і заворожувала присутніх своїм танцем: пластика східного танцю поєднувалася з темною естетикою. Під повільну ембієнт-музику Zlata вигиналася у химерних позах, брязкальця на її костюмі міцно відбивали ритм, а руки візерунками малювали в повітрі давні заклинання. Особливо ефектним був момент, коли вона танцювала з віялом з павиного пір'я під містичний інструментал – зал затамував подих, спостерігаючи за кожним її рухом. Такі номери додали фестивалю чуттєвості та містики.

Крім трайблу, під час діджей-сетів сценою заволодівали PJ-танцівниці. Зокрема, Alevtina – готична go-go танцівниця, котра у перервах заводила публіку своїми рухами. Вона виходила у панк-стікерах, сітчастих панчохах і з блискучими стразами на обличчі, танцювала під Industrial та EBM, піднімаючи настрій тим, хто лишився на танцполі. Її енергія заряджала – здається, Alevtina не зупинялася ні на хвилину аж до самого ранку, підтримуючи драйв afterparty. Моменти, коли вона з'являлася на підвищенні біля діджейського пульту з величезним чорним прапором та розмахувала ним під біт – незабутні.

Гордістю фестивалю стали модні покази альтернативних дизайнерів. Цього року свої колекції представили двоє майстрів. Першим був показ від Anastasia Ave (Україна) – стилістки, що створює одяг у жанрі corporate gothic. На імпровізованому подіумі (просто на сцені) моделі продемонстрували темну ділову елегантність: строгі піджаки і сукні чорного кольору, оздоблені мереживом та металевими шпильками, комбінації

"офісного" стилю з готичними деталями. Одна модель вийшла в жакеті з високим коміром і готичним хрестом замість краватки – зал зустрів це вигуками захоплення, адже багатьом готам близька ідея поєднати субкультурний образ із повсякденною роботою. Другий показ – від дуету дизайнерів Androgyne from Hell (Росія) – контрастував яскравими фарбами та епатажем. Їхня колекція поєднала глем-рок, visual kei та кібертреш: моделі – хлопці і дівчата – виходили в яскравих костюмах кислотних кольорів з неоновими елементами, високими начісаними перуками, деякі – з андрогінним гримом, блискітками і пір'ям. Це було наче вибух божевілля на готичному балу: "андрогіни з пекла" привнесли трохи панку і гумору. Фінальний вихід моделей під трек "Sweet Dreams" (версія Marilyn Manson) зірвав аплодисменти – адже що може бути кращим, ніж поєднання моди, музики і театру в одному дійстві?

Містичний танець Zlata. Трайбл-готик танцівниця Zlata підкорює сцену фестивалю «Діти Ночі: Чорна Рада 2010». Її виступи між сетами гуртів стали родзинкою вечора – влучне поєднання східної пластики та темної естетики. У напівтемряві сцени, під звуки ембієнту, Zlata рухалася мов тінь: плавно, але з прихованою силою. Чорне вбрання, прикрашене монетками і візерунками, блищало у світлі прожекторів. На фото – момент, коли танцівниця розкинула руки, демонструючи витончені малюнки хною на долонях, а її очі, підведені вугільно-чорним, дивляться просто в душу глядачам. Ця мить ніби зупинила час: усі заворожено спостерігали за кожним рухом. Виступ Zlata додав фестивалю магії Сходу, чудово вписавшись у готичну ніч.

На окрему увагу заслуговує театралізований перформанс під назвою «Оперна діва інкогніто». Близько опівночі, перед самим виходом хедлайнерів, на сцені з'явилася загадкова фігура в плащі з каптуром. Музиканти стихли, світло згасло, і під урочисту інструментальну фонограму ця фігура виконала фрагмент оперної арії. Чутно було лише потужний сопрано, що ширяв під склепіннями клубу, і всі завмерли в здивуванні. Лише наприкінці арії співачка скинула каптур – і публіка впізнала солістку Київської опери, яка побажала залишитися інкогніто. Вона спеціально завітала, щоб привітати фестиваль з 10-м днем народження, поєднавши високе мистецтво з готичною культурою. Цей неочікуваний номер викликав шквал емоцій: хтось аплодував стоячи, хтось витирав сльози розчулення. Оперний вокал у стінах рок-клубу – символічний жест, що показав: готична естетика може гармонійно поєднуватися з класикою.

Чи було на фестивалі фаєр-шоу? Повноцінного виступу вогняних жонглерів у залі не проводили (все ж таки приміщення клубу обмежує такі речі). Однак елемент вогню

все ж був присутній: на відкритті діджейської вечірки о першій ночі на сцену винесли велику залізну конструкцію у формі цифри "10", яка раптово спалахнула десятками бенгальських вогнів та піротехнічних свічок. Це було яскраве видовище – і символічне, адже так відзначили десять років фестивалю. Клуб наповнився запахом сірки та оплесками – "З Днем народження, Діти Ночі!". Дехто з фанів також бавився з вогнем на вулиці після концерту: пізно вночі біля входу можна було побачити кількох учасників файєр-клубу, що крутили роі та випускали стовпи полум'я, розважаючи тих, хто вийшов перепочити. Тому дух вогню – незмінний атрибут готичного шоу – не оминув і цього разу, хоч і в скромніший спосіб.

В цілому, перформанс-програма чудово доповнила концерти. Фестиваль виглядав цілісним мультимедійним явищем: тут тобі і музика на будь-який смак (від електроніки до металу), і танці, і мода, і театр, і навіть образотворче мистецтво. Кожен відвідувач міг знайти щось до душі під час пауз. А головне – ніхто не нудьгував: поки сцена готувалася до наступного гурту, глядачів

розважали інші форми творчості, тож енергія не спадала ні на хвилину.

Місцем проведення фестивалю традиційно став клуб «Бінго» – просторий концертний майданчик на проспекті Перемоги в Києві. «Бінго» не перший рік приймає готичні заходи, і не дарма: він вміщує велику аудиторію (понад 1500 осіб), має велику сцену і балкон для кращого огляду. Цього разу двері відчинилися о 16:00, концерти розпочалися о 16:30 і тривали до самого ранку. Фактично фестиваль перетворився на марафон: офіційна програма завершилася близько опівночі, але одразу стартувала afterparty з діджеями, що тривала аж до 6:00 ранку. Організатори передбачили такий розклад, тож найвитриваліші діти ночі танцювали до світанку. Враховуючи нічний формат, подія припала на суботу, аби в неділю можна було відіспатися – про це жартома згадували зі сцени.

Звукове обладнання в «Бінго» цього вечора працювало на повну потужність. На сцені був встановлений якісний потужний PA-комплект, тому звук доходив чисто навіть до кінця залу. Вокал інколи тонув у гітарному валу під час металевих сетів, але загалом саундмени швидко коригували баланс. Особливо

відзначили якість звуку самі музиканти: кілька гуртів зі сцени дякували за “чудовий моніторинг”. Освітлення також не підвело – про ретельно підібрану світлову програму вже йшлося вище. За пультом світлорежисера працював фахівець, знайомий з творчістю гуртів, тому кожен номер мав свою “кольорову історію”. Додатково встановили два екрани: ліворуч і праворуч від сцени крутили відеоряди та транслювали те, що відбувається на сцені, – зручно для тих, хто стояв далеко або тусувався біля бару.

Клуб забезпечив достатньо сервісів: гардероб приймав без проблем тонни чорних плащів і курток (а надворі якраз стало прохолодно ввечері). Бар працював нон-стоп, пропонуючи як звичайні напої, так і тематичні коктейлі на кшталт “Black Magic” чи “Vampire Kiss” (безалкогольні теж були – дехто під ранок переходив на каву та колу, щоб не заснути). Ціни на барі були помірними, спеціально зі знижками для панків і готів (при пред’явленні флаєра – 10% знижки на коктейлі, дрібниця, а приємно). У туалетах клубу грала фонова ембієнт-музика – дрібниця, але створювала антураж навіть там. Місць для перепочинку вистачало: крім столиків біля бару, відкрили балкон із сидячими місцями, де можна було перевести

дух, не покидаючи залу.

Рекламна кампанія фестивалю заслуговує окремої похвали. Ще за місяць до події по альтернативних клубах та магазинах Києва почали розповсюджувати стильні флаєри і постери. Афіша фестивалю була справжнім витвором мистецтва: на чорному тлі – зображення готичної дівчини з чорними крилами, яка тримає символічну чорну раду (книгу) з цифрою 10, а довкола – логотипи гуртів-учасників. Цей плакат багато хто потім забрав додому як сувенір. Флаєри роздавали на інших концертах, розсилали поштою по рок-клубах України – тож новина ширилася швидко. При вході на фестиваль працювали сек'юріті клубу «Бінго», і треба віддати їм належне – вони були коректні і професійні. Кожного гостя просили пред'явити квиток та документ (через вік-ліміт 16+, все ж таки бар працює і пізній час). Ретельно, але ненав'язливо оглядали наплічники і сумки – аби ніхто не проніс алкоголь (і, звісно, нічого небезпечного). Деякі готи трохи нервували, бо боялися, що не дозволять пронести металеві аксесуари (наприклад, цвяховані браслети чи ланцюги), але охорона не чіплялася до елементів іміджу – перевіряли лише реальні ризики. В результаті обійшлося без конфліктів: на вході панувала дисципліна, черга рухалася досить швидко. Для курців була облаштована окрема зона надворі, тож у залі повітря залишалося більш-менш чистим від тютюну (якщо не рахувати сценічний дим). В середині залу постійно чергували кілька охоронців, слідкували за порядком – але втручатися їм майже не довелося, публіка поводилася мирно. На випадок надзвичайних ситуацій чергувала медсестра з аптечкою біля виходу – на щастя, її допомога знадобилася лише кільком людям

з перенапруження (тиск, легке зневоднення – нічого серйозного).

Ціна квитка на фестиваль становила 130 грн (попередній продаж) та 150 грн на вході. Квитки продавалися через інтернет і в кількох альтернативних магазинах Києва – багато хто придбав завчасно, адже охочих вистачало. Сам квиток був сувенірним: щільний папір із фольгованим логотипом "Діти Ночі X" і голограмою. Такий не соромно залишити собі на пам'ять (дехто з фанів зберігає цілий комплект квитків за різні роки як колекцію). При вході квитки відривали і міняли на спеціальні браслети – чорні стрічки на зап'ястя з написом "DN 2010". Це було зручно: можна було виходити з клубу і повертатися (наприклад, перевести дух на дворі чи купити води в магазині) – охорона впускала назад за браслетом. Така система всім сподобалася, бо не доводилося сидіти "в неволі" цілий вечір.

На завершення про організацію варто сказати: фестиваль пройшов гладко, без суттєвих затримок чи негараздів. Розклад виступів дотримувалися майже ідеально – більшість гуртів починали вчасно, "форс-мажор" лише раз стався, коли один з синтезаторів капризував, і то затримка тривала кілька хвилин. Завдяки добрій логістиці (поки один гурт грав, наступний вже готувався за сценою) паузи були мінімальні. Фестиваль "Чорна Рада" вкотре підтвердив свій високий рівень організації, недарма його називають одним з найкращих готик-івентів Східної Європи. Кожна дрібниця – від дизайну квитка до фінального слова ведучих – була продумана і спрямована на те, щоб гості отримали максимум задоволення. І це вдалося повністю.

Український гурт «Тиранія» засновано в грудні 1998 року гітаристом Валентином Вишневським і бас-гітаристом В'ячеславом Пілатом. Перший концертний склад включав Павла Поліщука (вокал, гітара), Адама Горбатюка (гітара) та самих засновників. Протягом наступних років склад кілька разів змінювався (у 2003 р. покинув гурт А. Горбатюк, а в 2005-му — вокаліст П. Поліщук). У жовтні 2006 року до групи приєднався вокаліст Богдан Торчило. Гурт швидко здобув репутацію вкрай рідкісного для регіону виконавця в жанрі готік-дум-метал.

Музика гурту вирізняється поєднанням «важкого драйву» із мелодійною атмосферою: сумні мінорні композиції з «помірною депресією, але без агресії та зла». Тематика пісень дуже різноманітна, зокрема автори творчо звертаються до історичних і патріотичних сюжетів: так, у своїх текстах гурт згадує Льодове побоїще, Чорнобильську трагедію та Голодомор (через пісню «Тридцять три»).

У 2006 році «Тиранія» записала свій дебютний альбом «Передчуття», який у дуже обмеженому накладі самостійно видали учасники гурту. Цей демо-альбом презентував характерне звучання групи і включав ключові композиції. Згідно з майстерслендом, у реліз увійшли такі треки:

- **«Чуєш!» – 6:38**
- **«Потвора» – 6:18**
- **«Чорнобильська Мати» – 4:38**
- **«Тридцять три» – 5:00**

- «Дай!» – 4:26
- «Багато з Вас» – 5:20
- «Вітри» – 6:00
- «Боляче Боже» – 5:24
- «Повертаюсь Додому» – 6:38

Гурт ретельно працював над просуванням платівки: зокрема, місцева преса повідомляла про пошуки лейбла для поширення альбому та підготовку до міжнародного рок-фестивалю Metal Healing у Греції. Через малий наклад та власне видання «Передчуття» майже не потрапляв до широкого продажу і залишався маловідомим поза межами фан-середовища. Формальних рецензій на альбом у тодішній пресі майже не було — він отримав переважно прихильні відгуки в інтернет-спільнотах прихильників жанру. У будь-якому разі «Передчуття» продемонструвало характерний темний саунд і серйозність задуму гурту.

У 2009 році «Тиранія» випустила інтернет-сингл «Жертвенник», який анонсував планований повноформатник наступного часу. Проте до 2010 року новий альбом ще не виходив. Натомість гурт активно виступав, «Тиранія» мала виступити на міжнародному рок-фестивалі Metal Healing у Греції, а також неодноразово ділила сцену з відомими українськими та закордонними колективами (зокрема з Draconian, «Кому Вниз» та іншими).

За перші роки свого існування «Тиранія» стала одним з найпомітніших метал-гуртів Західної України. На 2010-й рік склад гурту вже був усталеним: Богдан Торчило (вокал), Валентин Вишневський (гітара), В'ячеслав Пілат (бас) та Роман Ковальчук (клавішні) виступали у тандемі з новим ударником Віталієм Поповим. Виконуючи композиції на рідній мові, гурт здобував відданих слухачів завдяки своїй атмосферній мелодійності й глибоким текстам.

Дискографія:

- Передчуття (альбом, 2006)
- Жертвенник (сингл, 2009)

Гурт Ominous Abyss було створено в Херсоні у 1999 році. Уже з перших років свого існування колектив працював у стилі дум-метал. Засновниками стали гітаристи Сергій Карманов та Валентин Чорняк (останній також клавішник) разом із басистом Стасом Вербицьким. На початку 2000-х до складу приєдналася вокалістка Оксана Кудря (2004–2007), яку згодом замінила скрипалька та співачка Ельза (з 2007 року). Ударні партії спочатку виконував Олексій Погребняк (1999 рік), а з 2004 року — Денис Серебряков.

- **Сергій Карманов — гітарист, один із засновників (з 1999).**
- **Стас Вербицький — бас-гітарист (з 1999).**
- **Валентин Чорняк — гітарист і клавішник (з 1999).**
- **Олексій Погребняк — ударник (1999).**
- **Оксана Кудря — вокалістка (2004–2007).**

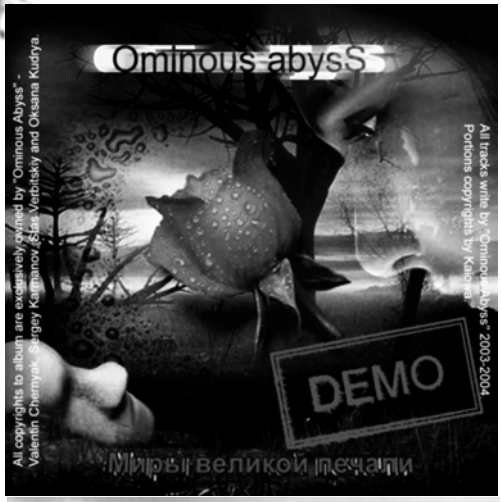

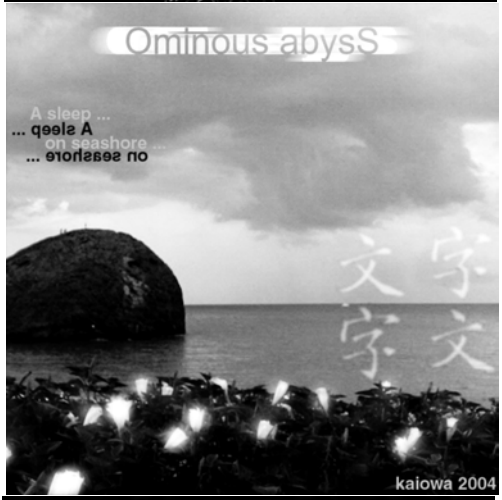

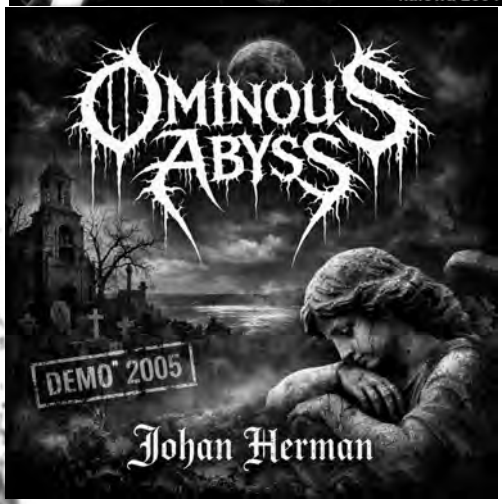

• Денис Серебряков — ударник (з 2004).

• Ельза — скрипка та жіночий вокал (з 2007).

Релізи:

• 2004 — повноформатний альбом «Міри великої печалі» (незалежне видання)

• 2004 — демо «Demo» (саморобний запис).

• 2004 — сингл «A Sleep» (незалежне видання; містить композиції «Sleep on Seashore», «A Sleep/Станешь ли ты декабрём?» і «Рощерк тишины»).

• 2005 — демо «Johan Herman».

Музика Ominous Abyss вирізнялася меланхолійними, тягучими дум-метал рифами з гітарно-клавішною основою та жіночим вокалом, іноді доповненими інструментальними вставками (зокрема скрипкою). Така атмосфера наближена до готичного дум-металу. Цей підхід був схожий на звучання інших українських гуртів початку 2000-х – наприклад, київської Malinconia (симфонічний готик/дум-метал) чи херсонського Sideris Noctem (готик-/дум-метал). У межах української метал-сцени періоду 2000-х Ominous Abyss виділялися саме цим сумним, атмосферним звучанням та присутністю жіночого вокалу й скрипки.

Гурт «Ідол» — київський колектив у жанрі death/doom metal, заснований 2004 року. Він належав до андеграундної сцени, випускав музику власним коштом (без підтримки лейблів). До складу гурту входили гітарист Дмитро «Tiamat» Капітуня (Kapitun), клавішник Дмитро «Ceasar» Кравченко, бас-гітарист Дмитро «Screaming Forest» Олійник, вокаліст Ігор «Legioner» Тамашук і барабанщик Ігор «Cacodemon» Грабін. Музика «Ідола» поєднувала важкі повільні гітарні рифи, низький гроулінг-вокал і меланхолійні клавішні партії, властиві стилю death/doom. Єдиний відомий реліз гурту — демо «Коматоза», записане 2004 року. Композиція «Коматоза» (5 хв. 25 сек.) отримала назву від медичного терміну (стан глибокого сну), у тексті і музиці панує атмосфера коматозного притуплення свідомості. Музично демо характеризується повільним темпом, гітарними та клавішними мелодіями в мінорних тональностях, глибоким гроулінгом і похмурим звучанням. Реліз формально не коментувався в офіційних ЗМІ, однак у колах українських метал-форумів та блогів «Коматоза» згадувалася як цікава ідея в локальному дез-дум андеграунді початку 2000-х. Діяльність «Ідола» відбувалася на тлі доволі активної української death/doom сцени того часу. «Ідол» репрезентував похмуру глибину жанру — і хоча гурт залишався у «підпіллі», у 2009 році був виданий перший повноформатний альбом «Голгофою долі». Цей реліз (компакт-диск, self-released) показав розширення звучання гурту, хоча його тиражі не виходили за рамки невеликої фан-бази.

Склад «Ідола» був досить стабільним (див. склад на 2004 рік вище. Гурт проводив живі концерти на київських майданчиках і у турах Україною. Зокрема, 17 квітня 2005 року «Ідол» виступав у київському клубі «Торба» разом із львівською Ambivalence та іншими гуртами. Також 14 травня 2005-го колектив взяв участь у фестивалі «Heavy New Year Terroraiser» (кінотеатр «Два Капітани», Іллічівськ), де грав разом із гуртами Spiritual Void, Blade, Hyperion тощо.

Natural Spirit український фолк-симфонічний/мелодійний паган-метал гурт із Чернігова, що сформувався наприкінці 1990-х. Первинно проєкт створювався під назвою Spellcraft і був присвячений родновірству та слов'янській історії; незабаром він було перейменовано на Natural Spirit. Музично колектив поєднує мелодійні елементи блек-металу з етнічними фольклорними мотивами, а тематика пісень охоплює дохристиянську міфологію, історичні сюжети та націоналізм. Стиль гурту часто описують як один із найяскравіших проявів українського язичницького фольк-металу.

У 1999 році дві студії — білоруська The Flaming Arts та київський Moon Records — випустили перший запис гурту: демо-касету Star Throne (рос. «Звёздный трон»). Звук цього релізу поєднував «мелодійний» блек-метал з елементами слов'янської етно-музики. На підтримку Star Throne Natural Spirit відправилися у спільний тур з гуртами Skyforger (Латвія), Behemoth (Польща) та Gods Tower (Україна). Наприкінці 1999 року група вже відома під нинішньою назвою і продовжує активну концертну діяльність, незважаючи на майбутні зміни складу.

Після низки кадрових змін у 2003–2004 роках оновлений склад гурту записав

дебютний повноформатний альбом. У вересні 2004 року обмеженим тиражем вийшов Русколунь (2004), який поєднав важкі метал-арпеди з традиційними українськими мелодіями. Альбом також містив бонусні треки 10–12, що були перезаписами композицій із демо Star Throne. За підтримки Русколунь у мережі побачив світ кліп на однойменну пісню «Владимир», що засвідчило популярність гурту в місцевій метал-спільноті.

Наступною помітною роботою став альбом Sita Rosa, виданий наприкінці 2008 року. Це був перший диск Natural Spirit із жіночим вокалом: разом із Олегом Кірієнком на записі співали Катерина Прищепа та Юлія Шевчук. Реліз Sita Rosa вийшов одразу на двох лейблах – Stormspell Records (США) та Sound Age (Україна) – і здобув міжнародне визнання як один із найвидатніших українських паган-метал альбомів свого часу. Гурт охоче експериментував з гучністю фольклорних інструментів і етнічних хорових партій, укріплюючи свій стиль у жанрі слов'янського фольк-металу.

Протягом першої декади 2000-х Natural Spirit закріпив репутацію одного з провідних українських фолк/паган-метал колективів. Гурт регулярно виступав на великих фестивалях і концертних майданчиках, ділячи сцену з такими іменами, як Skyforger та Behemoth. Незважаючи на численні ротації учасників, незмінним ядром колективу залишався засновник і фронтмен Олег Кірієнко. Natural Spirit сформував стабільну фан-базу, залишаючись вірним своїм історико-етнографічним та язичницьким тематикам.

Гурт Soliton з'явився на полтавській сцені на початку 2000-х – його заснували у 2002 році в Полтаві, невдовзі переїхавши до Києва. У складі останньої конфігурації гурту були вокалістка-басистка Катаріна Степаненко та співаючий гітарист Олександр Мокляк, яких доповнював гітарист Дмитро Вапельник. Особливістю Soliton стало те, що учасники майстерно володіли одразу кількома інструментами: зокрема, Сергій Петренко в студії виконував не лише партії на гітарі, а й накладав барабани, скрипку, гармоніку та брав на себе бек-вокал. Такий творчий підхід надавав музиці гурту барв і драматизму.

Пік творчої активності Soliton припав на випуск демо-альбому «Воля богів» у вересні 2007 року. Цей DIY реліз вийшов незалежно (без лейблу) і відразу ж потрапив у коло інтересів локальних фанів. Формат видання був неофіційним – гурт викладав mp3-версію демо на власному сайті, а фізичні компакт-диски можна було замовити безпосередньо у музикантів. Альбом складається з 10 композицій загальною тривалістю близько 53 хвилин, серед яких — «Сказка», «Воля богов», «Чёрное колесо», «Судьбы расплата», «Баллада о жизни», «Мой мотив», «Я не вернусь», «Твой крест», «Колыбельная» та інші. Повний трек-лист «Волі богів» наведено нижче:

1. Сказка – 4:43
2.Воля богов – 5:19
3.Чёрное колесо – 4:37
4.Судьбы расплата – 5:54
5.Я сам себе лгал – 5:17
6.Баллада о жизни – 6:04
7.Мой мотив – 5:27
8.Я не вернусь – 5:32
9.Твой крест – 5:59
10.Колыбельная – 3:46

У музиці «Волі богів» поєдналися важкі гітари з мелодійними соло і помірними темпами, часом з баладними вставками. Назви треків («Судьбы расплата», «Твой крест» тощо) натякають на філософсько-драматичну лірику — роздуми про долю, провину й особисту відповідальність. Стиль цього демо можна охарактеризувати як традиційний український heavy metal зі схиленістю до «епічних балад», студійне звучання альбому доволі «грубувате» і нагадує старий радянський продакшен, проте відзначав при цьому виразний вокал і гітарні партії з великою кількістю соло.

Soliton позиціонували себе як heavy metal. Музично Soliton виконують потужну, мелодійну музику — з куплетно-приспівними структурами та виразними гітарними гіперсоло. У звучанні відчутні впливи європейського хеві і павер-металу з епічними обертонами, що підкреслюють похмурі теми пісень. Обидва вокалісти гурту виконують партії з чистим мелодійним звучанням, що доповнює загальний «східно-європейський» настрій композицій..

Загалом оформлення гурту відповідає класичній важкій металічній естетиці. На обкладинці демо «Воля богів» домінують насичені червоні та чорні відтінки, шрифт назви виконано у міцному, майже готичному стилі з містичним «епічним» ухилом.

Гурт ZoofaguS було утворено 1992 року в Полтаві гітаристом Юрієм «Crab» Канівцем. Уже в перші роки колектив грав експериментальну технічну дез-метал музику, над якою бісівськи працював саме «Crab». Перший склад давав концерти в Полтаві (у складі «Crab» – гітара/вокал, ударник «Пляня», басист Макс Галушка) та навіть виїздив на виступи в Євпаторію й Краматорськ. Однак після низки домашніх записів («записано кілька пісень у домашніх умовах у жахливій якості») гурт розпався. У 1994 році «Crab» зібрав новий склад: до нього долучилися басист Макс Галушка, гітарист «Скат» (Максим Куркін) і вокаліст Михайло «Міша» Нікітенко. Цей новий склад провів серію концертів у Полтаві, а також їздив на виступи до Харкова та Кременчука. В 1996 році гурт записав демо-касету (6 пісень) власними силами. Після смерті ударника Олександра Чумака (†2001) у 1998 році група знову тимчасово припинила діяльність. Основні учасники ZoofaguS у період 1992–1998:

- **Юрій «Crab» Канівець – гітара (лідер і засновник гурту).**
- **Максим «Skat» Куркін – гітара (приєднався 1994 року).**
- **Максим Галушка – бас (також учасник першого та другого складів).**
- **Михайло «Міша» Нікітенко – вокал (складах 1994–1998).**
- **Олександр «Саня» Чумак – ударні (1994–1998).**

Інші музиканти, що траплялися в історії гурту, – наприклад, ранній ударник на прізвисько «Пляня» чи басист «Наполеон»

У 1996 році ZoofaguS випустили демо-касету «Demo – 1996» – самвидавний запис, створений «з допомогою доступних на той час засобів». Платівка мала 6–8 треків, зокрема назви «The Meeting», «Destiny», «Like Cures Like», «At the End», «In My Brain», «Hero», «Agoraphobia», «Heart in the Boots». Цей реліз вийшов 28 липня 1996 року і поширювався у вузькому колі шанувальників, у вигляді магнітофонної касети.

За жанром демо відповідає технічному death metal, а сама музика опрацьовує важку атмосферу та різкі рифи, технічний дез-метал із ліричними темами «психології, психіатрії, розладів», що перегукується з настроєм композицій. Технічні особливості запису – мінімальне обладнання і грубий звук – відображено у спогадах учасників: якість звуку демо вважали «жахливою».

У період до 1998 року ZoofaguS дали низку виступів на локальних майданчиках. Особливо активно група концертувала у рідному місті Полтаві, де проходили часті клубні концерти. Крім того, були виступи у місті Євпаторія (Крим) і Краматорськ. Після оновлення складу (1994) відбулися концерти у Харкові та Кременчуці.

Decrepit Cauldron — блек-метал гурт із Полтави, заснований 1998 року. Єдиним його повноформатним альбомом став Wirklichkeit Altera Pars, випущений 31 жовтня 2005 року на лейблі Black Horde Productions. Реліз вийшов обмеженим тиражем — вручну пронумерованими 150 копіями CD-R. Тематика творчості гурту охоплює чорну магію, нігілізм, мізантропію та сатанізм.

Основні відомості про альбом Wirklichkeit Altera Pars:

- **Реліз: 31 жовтня 2005 р. (Black Horde Productions).**
- **Формат: CD-R, обмежений тираж (150 пронумерованих копій).**
- **Тривалість: 50:05 хв.**
- **Структура: 5 треків (1 коротке інструментальне інтродукція та 4 довгих композиції.**

Альбом складається з п'яти треків загальною тривалістю 50:05 хвилин. Перший трек «In Articulo Mortis» (1:35) слугує інструментальною прелюдією. Основні чотири пісні мають тривалість від 10 до 13 хвилин кожна, що створює монументальне й атмосферне звучання. Концептуально альбом розділено на дві частини: «Inward Part: Pallid's Beholdings» (треки 2–3) та «Exterior Chapter: … Unbreathe… Deadwards…» (треки 4–5). Музика вирізняється глибокими гітарними рифами і ритмічним драм-машини, що відповідає дусі східноєвропейського блек-металу того часу.

Тематика Decrepit Cauldron відповідає типовим для жанру чорнорелігійним і екзистенційним мотивам: «чорність» (насичена темрява), нігілізм, мізантропія і сатанізм. Назви композицій та тексти (головно латинською та англійською) підкреслюють похмуру атмосферу: наприклад, «Prae Porta ad Noctum», «Incarnation for the Blackest» та інші відображають містицизм і відчуження. Ці образи перегукуються з загальними темами альбому та посилюють концептуальність запису.

Учасники гурту та засновники

- **Михайло «MorsScelar» Клименко — вокал, гітара.**
- **Роман «Avgur» Тирог — бас-гітара, програмування ударних.**

Роман Тирог (нар. 1981, Полтава) — басист і один із засновників гурту. До створення Decrepit Cauldron він грав на барабанах у полтавському блек-метал колективі Sideris Noctem (2001–2002). Завдяки досвіду програмування ударних і композиційному вкладу Tyrog визначив ритмічну основу альбому. Михайло «MorsScelar» Клименко — гітарист та вокаліст, який відповідав за мелодійну та атмосферну складову музики. Обидва учасники раніше грали разом у Sideris Noctem, що позначилося на стилістичних перетинах гуртів. Після виходу Wirklichkeit Altera Pars гурт більше не випускав нового матеріалу: Клименко завершив участь у колективі у 2008 році фактично припинивши активну діяльність Decrepit Cauldron.

Гурт Sideris Noctem утворився 2001 року в місті Полтава. Початковий склад включав двох гітаристів (Валентина і Михайла), басиста Євгена, вокаліста Віталія та ударника Романа; згодом до колективу приєдналася вокалістка Катерина. Стиль гурту визначається як поєднання елементів готичного, дезового та дум-металу. Ліричні теми Sideris Noctem, за даними Encyclopaedia Metallum, зосереджені на темах кінцевості, фаталізму та екзистенції.

Одразу після заснування Sideris Noctem дебютували на концерті Poltava Metal Session 2001 у Полтаві з програмою приблизно 30 хвилин якісного дум-металу. У 2002 році гурт записав перше демо під назвою The Path to Novel Phenomenon. Воно включало шість власних композицій дез-думової спрямованості та кавер на пісню Katatonia «Without God». Цей ранній запис характеризується меланхолійними мінорними гітарними рифами, повільним темпом і сумним настроєм, притаманним сцени дум/готік-металу. У виконанні демо звучать як жіночий вокал (бек-вокалістка Катерина), так і низький «брутальний» гроул, що разом створює типовий для жанру контраст Beauty-and-the-Beast. Демо триває близько 30 хвилин загальної тривалості, причому кілька треків («In Expectation of Inevitable», «Time Comes to the End» тощо) вирізняються атмосферним настроєм та ліричною спрямованістю.

Після випуску демо до гурту почалися зміни: у 2003–2004 роках дехто з музикантів пішов на строкову службу (спочатку ударник Роман, потім і вокаліст Віталій), що фактично спричинило перерву у діяльності колективу. Згодом із групи пішли Михайло та Євген, і в довготривалій паузі від решти складу залишився лише гітарист Валентин. У 2006 році гурт фактично реорганізувався: Sideris Noctem переїхали до Херсона, де через рік склали новий «бойовий» склад і в 2007-му записали другий демо-трек «Потерявшийся в обломках прошлого».

Своє перше повноформатне видання Sideris Noctem підготували в наступній фазі історії. У середині 2009 року на столичній студії Blacklight завершили запис дебютного альбому Wait till the time is ripr. У роботі

брали участь як учасники основного складу, так і запрошені музиканти: зокрема, за ударними сів Костянтин Змієвський (з Khors), запрошеними вокалістами стали Анастасія Сверкунова (Delia), Євген Чеботаренко (My Personal Murderer) і Антон Ворожцов (Ungrace). Пісня «Binary» з цього альбому увійшла до збірки Doom-Art.ru 2010 року. Наприкінці серпня лейбл BadMoodMan Music офіційно випустив Wait till the time is rip.

Дебютне демо The Path to Novel Phenomenon (2002) складається з 7 треків (шість оригінальних композицій і кавер Katatonia «Without God»). Структура диску включає короткий музичний вступ («In Expectation of Inevitable»), кілька середньометражних пісень з епічними назвами на зразок «Behind the Mirror of the Winter's Fall» та «Time Comes to the End», а також завершальний імпровізований «Rustle of Leaves». Загальна тривалість альбому – близько 30:50 хв. Музика цього демо побудована на потужних мінорних гітарних риффах і сповільнених дум-металевих ритмах, що створюють похмуру, атмосферну картину. У порівнянні з доробками подібних гуртів 2000-х років звучання Sideris Noctem є доволі мелодійним, із приглушеними клавішними вставками й контрастним вокалом: тут поєднуються мужній гроул Валентина (гітара) та чистий високий голос Катерини (бек-вокал), що надає композиціям емоційної насиченості. Як зазначають оглядачі, ця музика «заповнена мелодійним дез-думом з великою долею меланхолії».

Повноформатний реліз Wait till the Time Is R.I.P. (2010) став першим повноцінним альбомом Sideris Noctem і концептуально об'єднав тему часу, долі та крихкості життя. Диск містить 9 треків: інструментальне інтро «First Day (Intro)» і заключне аутро «Last Day», а також композиції «Wait till the Time Is R.I.P.», «Binary», «Behind the Mirror of the Winter's Fall», «Time Comes to the End», «Moonlight Snakes», рокову баладу «Lost in the Wreckage of the Past» (9:54) та кавер Katatonia «Without God». Назви пісень натякають на тематику кінця і воскресіння: від першого дня до останнього, від очікуваного миру до остаточного прощання. Офіційний опис

альбому підкреслює його концептуальність: основою є «ідеї наших предків про людську долю і крихкість людського єства», що проявляється у текстах пісень і загальному похмурому настрої.

Музично Wait till the Time Is R.I.P. продовжує традиції мелодійного дум-металу з виразною готичною атмосферою. Твори сповнені глибоко мінорних гітарних рифів та сумних мелодійних лід-партій, з постійними фоновими клавішними, що підкреслюють атмосферність аранжувань. Більшість композицій рухаються у помірних, «тягучих» темпах (рідше швидшеї двохбочки), створюючи відчуття розміреного занурення. Значну роль відіграють гітари — критики відзначають, що в альбомі «гітари забрали левову частку»: дует Валентина Черняка й Валентина Фаліна звучить одночасно меланхолійно та агресивно, пропонуючи якісні соло. У деяких фрагментах присутні чисті арпеджіо та навіть дитячий епізод з м'яким роялем («Wait Till The Time Is R.I.P.») – всі ці елементи прикрашають фон треків, часом нагадуючи симфонічні чи фолкові мотиви.

Вокальне оформлення альбому типовим є протиставлення «Красуні і Звіря»: мужній гроул Павла Розводова (ex–Ominous Abyss) у дуеті з чистим жіночим вокалом і сопрано Анастасії Сверкунової (Delia) створюють емоційний контраст. Як зауважує один з критиків, гурт використовує традиційний прийом «Beauty and the Beast», причому жіночі партії часто ледь відчутні, а потужний гроул – навпаки домінує. Окрім того, альбом містить й інші гучні чоловічі партії (зокрема три різних чистих чоловічих голоси), що додають жанрової різноманітності. Клавішні партії та рідкі скрипкові вставки надають

музиці похмурої вишуканості без надмірної симфоніки. Загалом саунд Wait till the Time Is R.I.P. можна описати як похмурий, мелодійний дум-метал із готичними елементами – де впливи таких гуртів, як Draconian, Tristania чи My Dying Bride, очевидні.

Пісня «Without God» (кавер Katatonia) показала себе особливо вдалим треком: критики відзначають, що у цьому виконанні гурт зміг «накласти власний стиль» і показати «справжню індивідуальність», на відміну від більш стандартизованих оригіналів. Цей трек по суті став родзинкою альбому.

Рецензії на Wait till the Time Is R.I.P. в загальному дали позитивні відгуки, відзначаючи якісне виконання та атмосферність. Сайт Brutalism підкреслив «мелодійний дез-дум» альбом і його емоційність, високо оцінивши гру музикантів і плавні переходи між частинами. Хоча автори зауважують відсутність новаторства, музика «пильнує стереотипи з тривожною легкістю», результуючи «ефективним і приємним» твором для поціновувачів жанру. Німецький портал metal.de оцінив диск у 7/10 балів, відзначивши, що пісні «на якісно високому рівні» та добре аранжовані, але що гурт скоріше йде по стежках своїх авторитетів (Draconian, Tristania тощо) і не відкриває нових музичних горизонтів. Взагалі, Wait till the Time Is R.I.P. визнано слушним дебютом: він «вписується» у стильну традицію східноєвропейського дум-металу 2000-х, пропонуючи слухачеві сумні, глибоко емоційні композиції з добре відточеними партіями ідея. Таким чином, Sideris Noctem засвідчили себе як майстерно виконаний гурт з сильними інструментальними та вокальними партіями, здатний донести власне бачення готично-думових мотивів.

Lunar Onlooker – український блек-метал гурт із міста Полтава, що виник у 1997 році. Колектив орієнтований на класичний «чорний» стиль із відповідними звуковими атрибутами (звучними гітарами, швидким темпом і «крижаним» вокалом) та потужною язичницько-пейзажною тематикою. В ліричному наповненні гурту переважають дохристиянські мотиви.

У 1999 році Lunar Onlooker випустили єдине своє демо – «Dylogia Buntu» (живий запис) . Наступним стало самовидане повноформатне CD-видання «Вовки й народ великого багаття» (2001 рік) . Назва альбому, перекладається як «Вовки і народ великого багаття». Цей реліз включив шість композицій загальною тривалістю близько 43 хвилин. Приклад треків з альбому ілюструє зміст альбомного опусу: пісні «Війна, якою створиш сенс життя нового, нового кола» та «О, червоній, срібло мечів!» прямо натякають на воєнні та збройові мотиви, характерні для жанру, а композиція «Очищення рідної землі (Чорний мед літа)» –

на натурально-обрядові, язичницькі образи.

У записі альбому брали участь: гітаристи Георгій та «Свара» Голунський (Svara Golunskiy) – обидва також грали на клавішних, вокаліст Володимир (Volodymir) і сесійний барабанщик Олександр Чумак. При цьому головну творчу роботу – музику і звукозапис – здійснили саме Георгій і Свара (останні значаться автором аранжувань і текстів, а Георгій – звукоінженером). На жаль, перший постійний ударник гурту Олександр Чумак загинув у 2001 році . Серед інших учасників проєкту у різні часи були ще кілька виконавців (зокрема Karman, Vorokh, Jorikus, Vitaliy тощо), але на студійному записі 2001-го домінували саме вищезгадані музиканти. Діяльність гурту після початку 2000-х залишається маловідомою: станом на кінець 2000-х жодних нових офіційних релізів Lunar Onlooker не випустили.

Гурт Tetania з'явіўся ў канцы 2000-х у Мінску. Паводле звестак рэсурсаў дарк-сцэны, Tetania дэбютаваў у 2008 годзе. Праект быў ініцыяваны музыкам пад псеўданімам Дэйві. Spirit , які першапачаткова працаваў у дуэце з вакалістам Meliar . Да 2009 года склад змяніўся — вакал выконвала Lady. Juliana (Юлія Лупыне). У жніўні 2010 года гурт Tetania абвясціў пра свой удзел у прэстыжным фестывалі «Дзеці ночы: Чорная Рада 10» у Кіеве. Пасля дэбюту гурт «здолеў заслужыць статус аднаго з самых загадкавых гуртоў цёмнай сцэны ў Беларусі» і нават арганізаваў свой першы сольны канцэрт у царкве.

Творчасць гурта Tetania спалучае элементы готык-року і неакласіцызму. Інтэрнэт-энцыклапедыі і фан-базы апісваюць праект як неакласічны / готычны . Музыка гурта ўтрымлівае «гатычныя», «неакласічныя» і дарквэйвавыя матывы. У трэк-лістах гучаць сімфанічныя інструменты і сярэднявечныя арыі (напрыклад, арыя « Lascia» гучыць у больш познім альбоме). o, божа мой pianga "), што стварае атмасферу старажытнасці і містыкі. Выканаўцы аддаюць перавагу глыбокаму барытоннаму вакалу і інструментальным мелодыям у стылі darkwave , спалучаючы сучасныя электронныя тэмбры з «архаічнымі» гукамі класічнай музыкі. Візуальна Tetania падтрымлівае гатычную эстэтыку: удзельнікі часта з'яўляюцца на сцэне ў вячэрніх або гістарычных касцюмах, падкрэсліваючы рамантычны і містычны стыль свайго выступу.

Галоўным аўтарам музыкі з'яўляецца Дэйві (вядомы як Дэйві Дух). У ранні перыяд праекта да яго далучыўся вакаліст Meliar . Пазней, падчас запісу дэбютнага альбома, вакал выканала Лэдзі Юліяна (сапраўднае імя Юлія Люпіна). Вядома таксама, што на канцэртах яны часам выступалі з сесійнымі музыкамі — гітарыстам і скрыпачом. Афіцыйная інфармацыя пра склад абмежаваная, але даступныя запісы альбома Dewildication (2009) уключаюць Дэйві. Дух і лэдзі Джуліяна ў якасці

галоўных удзельніц.

Да кастрычніка 2010 года гурт Tetania выпусціў як мінімум адзін паўнафарматны альбом. Іх дэбютны альбом Dewildication выйшаў у 2009 годзе (лэйбл Tachibana). Records) і пабудаваны ў тым жа неакласічным гатычным стылі, што і іх пазнейшыя працы. Стыль альбома быў адзначаны станоўчымі водгукамі і быў вытрыманы ў жанрах готыка / дарквэйв / неакласіцызм .

Тэксты песень гурта Tetania адзначаны гатычнай і містычнай тэматыкай. У рэкламных матэрыялах гурта ёсць выява «Таемнай кансерваторыі» — сімвалічнага месца, з глыбінь якога ўдзельнікі «віталі слухачоў» перад вялікім фестывалем. У саміх песнях прысутнічаюць матывы містыкі, ахвярапрынашэнняў, старажытных рытуалаў і рэлігійных алюзій (напрыклад, трэкі « Sacrificium » або « Imperatrix») . Mundi »). Такі падыход узмацняе сцэнічны імідж гурта: музыкі ствараюць вакол сябе аўру «рамантычнай готыкі» , спалучаючы мастацтва класікі (оперныя арыі, старадаўнія мелодыі) з прыглушанымі электроннымі і рок-элементамі. Гэты канцэптуальны стыль адзначаўся ў іх прэс-рэлізах: гурт абяцае прынесці з сабой «частку багатага і вытанчанага музычнага свету Сакрэтнай кансерваторыі».

Tetania лічыцца адным з самых яркіх прадстаўнікоў беларускага darkwave / gotic сцэны 2000-х, гурт атрымаў статус «аднаго з самых загадкавых гуртоў dark scene ў Беларусі».

Я сплю в палатці на березі моря, і море спить разом зі мною — або лише вдає.

Коли вітер торкається тканини, я не завжди розумію, чи це моя рука смикає край сну, чи хвиля торкнулась берега занадто близько. Найстрашніше — не темрява.

Найстрашніше — мить пробудження, коли тіло ще лежить у сні, а свідомість уже сидить, притулившись спиною до холодного піску. У такі миті я не знаю, чи я прокинулась, чи просто навчилася бачити сон зсередини. Я відчуваю це шкірою — як пам'ять дихання, що залишилась у тканині. Вона пахне сіллю, вологістю і чимось старим, ніби хтось колись уже спав тут і забув свій страх. Мій страх підхоплює його, як спадщину.

Море не говорить. Воно шепоче тілами хвиль, і цей шепіт надто схожий на думки, які я не наважуюсь думати вдень. Уночі вони підповзають ближче, торкаються ребер, і я раптом ловлю себе на тому, що не пам'ятаю: я слухаю море — чи воно слухає мене.

Я боюся заснути по-справжньому. Бо інколи мені здається, що сон — це єдине місце, де я ще реальна. А прокидання — лише репетиція зникнення. Я торкаюся землі, рахую подихи, але пісок не завжди відповідає. Він може бути вигаданим так само легко, як і я.

Коли я заплющую очі, світ стає чіткішим. Коли розплющую — розмивається. Межа між сном і дійсністю стирається, як слід на мокрому березі. Я думаю: можливо, я не втрачаю розум. Можливо, я просто пам'ятаю занадто багато — навіть те, чого

ніколи не було.

Море зберігає такі спогади. Сіль консервує все: голоси, страхи, тіла, сни. І поки я сплю в цій палатці, я не певна, що прокинусь тією самою — але впевнена, що море мене запам'ятає.

Я вийшла з палатки у ніч після шторму. Море вже не лютувало — воно лежало темне й важке, дихало повільно, наче втомлений звір. Пісок під ногами був холодний і вологий, ще тримав у собі сіль учорашніх хвиль. Я була босоніж; дрібні зерна липли до шкіри, залишали сліди, ніби хтось навмисно позначав мій шлях. Подовжений светр без білизни торкався стегон, і кожен рух відгукувався в тілі глухою, нетерплячою пульсацією. Куртка була розстібнута — не для тепла, а як відкрите рішення.

Небо висіло низько, зорі здавалися гострими, мов уламки скла. У цій тиші берег нагадував не місце відпочинку, а край світу — готичний, оголений, чесний.

Я знала, що вона тут. Відчувала це так само виразно, як сіль на губах.

Її кроки не хрустіли — вона ступала обережно, майже беззвучно, і це лякало більше, ніж будь-який шум. Я не оберталася. Ніч між нами натягувалася, мов чорна нитка. Коли ж нарешті повернула голову, побачила її силует: розстібнута куртка, під нею — довгий темний светр, що спадав на голі ноги. Шкіра була вкрита слідами піску й солі, немов знаками давнього обряду. Вона теж була босоніж. Її губи — помітні, але трохи змащені, ніби ніч уже торкалася їх замість мене.

Вона виглядала так, ніби вийшла не з міста і не з моря, а з чогось між — з

тіні, що знає твоє ім'я.

— Тут інакше дихається, — сказала я.

Мій голос не зник у просторі, він осів між нами, важкий і повільний.

Вона не відповіла. Лише зупинилася на відстані кількох кроків, дозволяючи тиші зробити свою справу. Її погляд ковзнув по мені, затримався на ногах, на тому, як светр торкається шкіри. Я відчула, як тіло реагує не поспіхом, а глибоко — так реагують на заборонене.

Вона сіла на край ковдри біля палатки. Рух був неквапний, майже ритуальний. Коли вона підтягнула коліна, светр піднявся трохи вище, і я побачила, як пісок залишив темні сліди на її стегнах. Це було надто інтимно для випадковості. Я зробила крок. Море відповіло глухим, рівним шумом, ніби погоджувалося бути свідком. Її руки лягли на коліна — жест контролю, не захисту. Вітер був холодний, але не агресивний; він лише торкався, як пальці в рукавичках.

— Після шторму все оголюється, — сказала вона тихо.

Її голос був низький, майже сухий, і від цього слова осідали всередині, мов пил у закинутій каплиці.

Я не торкалася її. Лише дозволила своїй долоні ковзнути по власному стегну, стираючи сіль. Її зіниці розширилися, і в цій дрібній зміні було більше правди, ніж у будь-якому зізнанні.

Вона підняла руку і мізинцем торкнулася внутрішньої сторони свого коліна — ледь помітно. Цей жест був наказом і перевіркою водночас. Я відчула, як у мені щось стискається, але не

ламається.

Над морем повисла тиша, густа, як чорний оксамит. Зорі дивилися холодно, без співчуття.

Я простягла руку, долонею вгору, не для дотику — для вибору. Вона подивилася на неї довго, так, ніби зважувала не жест, а наслідки. Потім повільно похитала головою. Її губи трохи тремтіли; темний слід помади став ще нерівнішим.

Я опустилася на одне коліно. Пісок одразу пристав до шкіри, мов печать. Це був жест не підкорення, а визнання межі. Вона видихнула — коротко, стримано. У цьому видиху було більше загрози, ніж у крику.

Вона встала і підійшла ближче до моря. Хвиля торкнулася її ступнів, залишивши білу лінію солі. Я рушила за нею, але вона різко зупинилася і обернулася. Погляд ліг на мене, як чорна стрічка.

— Пам'ять, — сказала вона.

Це слово не було ім'ям — це було тавро. Я відчула, як воно входить у мене, осідає десь глибоко, там, де страх і бажання більше не розрізняються.

Вона знову сіла на край палатки, розвела коліна. Светр слухняно зсунувся вище, оголюючи сліди піску, темні лінії напруги. Я зробила крок — і вона вдарила босою ступнею по піску. Знак. Ще ні.

Море залишалося спокійним.

Ми завмерли, як дві фігури на старій гравюрі — у моменті, де рішення ще не прийняте, але вже неминуче.

Неформалы: вне общества или общество в обществе?

Если кто-то пытается изучить движение неформализма, то назревает вопрос — а что толкнуло определённый индивидуум или группу на познание сие? Откуда появились, какие движения?

Ну, во-первых, во всех бедах виноваты сами люди. Так же как войны, склонность к борьбе с «системой» и её диктованию «правильности», появились очень давно. Если вы думаете, что «нефоры» появились только в 20 веке, то заблуждаетесь. Сколько существует человечество, столько и неформально думающие люди. Особенно их рост был там, где сильней «давилась» воля человека.

Начну, пожалуй, с направлений. 1) байкер 2) рокер 3) панк 4) металист 5) гот. Речь о более часто «появляющихся».

Всегда был важен тот фактор, в какой стране именно находится молодёжь. В Америке появились байкеры (те же Hell Angels MG). В СССР такого ещё не было. И все байкеры, едущие по нашим улицам, это всего лишь пародия на пендосских байкеров. Наш образ — мотоцикл Урал/Иж и пацан сельской внешности, проживший полжизни в гараже.

Примерно в 80-е годы появились у нас рокеры, они же — советские байкеры. Металлисты, также начали появляться, но тогда металл особо не был развит. Я, если честно, сам не знаю когда «вылупились» готы. Так что умолчу про их описание. Современные панки это точная копия на пендосских панков, особенно их «би» наклонности. СССР больше присуще грязные, немытые, с ирокезом, в помойках.

В мире, вышеперечисленных людей, нет слова «модно». Возможно, когда все начиналось, это было модно, только прошло 60 лет как минимум, а они остаются неизменны. Больше похоже на верование, а не на очередной «загон» общества.

А вот остальные типы — эмо, скинхеды и всякое подобное, вряд ли относятся к неформалам. Например, эмо — просто дети, которым не хватает внимания, а ещё любящие все яркое. Небось из тех, кого постоянно «шпыняют» в школе. И они решили показать, что их сообщество тоже есть, как и все остальные. К тому же в современном мире можно безбоязненно кричать, что ты гей или би или шовинист. Тут же найдутся похожие субъекты... Они никуда не денутся, просто подрастут и станут «серой массой».

То же и со скинами. Кто-то сказал «Зиг хайль!» и по всему миру нашлись отморозки, поддержавшие это. Вы только не забывайте, что не все думают головой. Многие пошли за другими не думая. Просто есть в сердце частичка ненависти к чему то, вот и потянулись. Ведь в одиночку, как говорится, человек беспомощен.

Степень неформализма зависит от менталитета. Для нас смотреть на полуголых африканцев — дико. А для них, смотреть на нас одетых в кучу одежды, тоже дико. Где-то можно курить траву спокойно. У нас — запрещено. Но кто сказал, что современные субкультуры не любят общество? Они любят и уважают его. Вот только некоторые моменты просто достают. А нормальный неформал имеет большой процент мизантропии.

Большинство неформалов просто создают свой мир и в нем живут не заморачиваясь. И тут-то появляется ответ на вопрос — что заставило общество изучать «не таких как все»? Просто стали появляться «позерные движения» считающие себя неформалами и кричащие на каждом углу об этом (эмо, скинхеды и т.п.). Это все относится к 20-му веку и началу 21-го. Если брать старые века, то самое прямое и верное истинное подобие неформала, можно увидеть в обычных отшельниках, живущих где-нибудь в Сибири. Или в монахах.

Вот реконструкторы, которых мы приписываем к «не таким». Честно? С таким же успехом можно какого-нибудь пловца или гимнастку приписать к неформалам. Они ведь не ходят просто на работу для прокормки семьи. Они не пьют пива перед подъездом, как все. Причем они также расплачиваются здоровьем, как например тот же курящий человек. Недаром ведь существует поговорка: физкультура — сила, спорт — могила.

Определись для начала, каких тебе подать неформалов. Если нормальных, то ищи тех, кто родился не позже 85 года и таскается в косухах или носит что-нибудь черное или средневековое. А если тебе надо мнимое неформальное движение современной молодёжи. то просто выйди на улицу и спроси у них.

Подведем итоги. Чтоб понять кто такой — неформал, сначала надо для себя определить, а что такое «правильно»? Где написано, каков должен быть нормальный человек? Покажите мне ГОСТ со штампом. Так что все возвращается к истоку — неформалов создает само общество. Субкультуру я к неформализму никогда не приписывал. Это просто культура, малость отличающаяся от призрачных «нормативов» созданных теми, кто любит власть и рабство. А вот «теория» жизни людей в коже, больше похожа на теорию отдельной расы на планете земля.

Нормального неформала, ненавидящего общество хоть частичкой своей души, трудновато найти. Особенно, если этого человека ни кто не принуждал так думать или одеваться так. Он просто рос и развивался со всеми, а вырос мизантропом.

Эта тема безгранична, если поднимать каждый слой населения планеты. Если поднимать временной отрезок времени и случаи, происходившие в нем. А если брать мнение каждого участника сего движения, так это вообще бездонно. Все равно, что спорить о смысле жизни. Вот для меня нормальная советская неформальная молодежь была показана в фильме «Авария, дочь мента». А то, что щас на улицах тусит — это просто какое-то сборище сексуальных меньшинств.

Одно огромное свойство общества — функция блендера. Основная масса про что-либо узнала и сразу начинает мешать всех подряд, хоть малость на неё не похожих. Например, тот же случай с паркуром или ролевиками. Паркурщики это всего лишь — спортсмены (гимнасты). Ролевики — просто люди, любящие этот вид расслабления, как например те же стритрейсеры. Люди, не погруженные в это, спрашивают: а какая разница скутер — это мопед или мотороллер? Это все равно, что КамАЗ с Жигулями ровнять. Мопед — мини мотоцикл. А мотороллер, это табурет с колёсами с плохой аэродинамикой на скорости.

Вот это свойство безразличности ко всему и выдает «выхлоп» людей, хотящих смотреть на разнообразные облака, а не на однообразную землю. И, что самое интересное, всё это высказывание относится к тем неформалам, что жили раньше. Современная молодежь просто идет за всеми, ибо это все щас модно... Запреты на минимуме. Утопия добра. Вот и бесятся с жиру.

Вообще все выше сказанное — вкратце. Я всю жизнь смотрел не тока на свое мнение, но и на мнение других людей. На историю последнего столетия и вообще человечества. Чтобы понять нормального неформала надо иметь самому такой разум. Или пожить годик-два с такими. А главное — плевать на мнение общества, плевать на мораль общества и на общественные правила. А просто так пытаться понять, читая книжки и слушая мнение тех людей кто «неправильный» разум понимает тока по своему, или с научной точки зрения — нереально.

Не забывайте, что все созданное человеком за всю историю, упирается, прежде всего, в общественный стандарт. Блин, все просто на самом деле как апельсин. Тот же смысл жизни, если сидеть и смотреть на всех, как человек, то тяжело его найти. А если смотреть на нашу планету со стороны солнца, то мы всего лишь вид на планете, который должен размножаться изначально, как и с запрограммировано природой. И только получив разум благодаря эволюции, мы стали придумывать себе мнимые смыслы жизни, подгоняемые в первую очередь животным инстинктом.

Почему я так осуждаю современные субкультуры в попытках назваться неформалами?? Если присмотреться, то когда у человека нет выбора, кем стать в жизни, ибо все должно быть по плану большой «мясорубки». Появляются истинные неформальные движения. А когда ограничений нет и мир становится одним большим громадным «салатом», и ребёнок выходя на улицу, видит перед собой не только белое и черное, но так же — красное, жёлтое, синее, зелёное и т.д. Естественно, выбирает большее по душе, начиная орать, что он неформал. Хотя таким не являлся сроду. Просто нахватался мыслей передающихся по головам современных детей от одного к другому. А это уже свойственно обществу — идти за другими, не думая своими извилинами.

Paradoxxos

Despondence

Despondence – музичний гурт з Миколаєва, заснований у 2001 році. Колектив одразу позиціонував себе в жанрі готик-метал: перший склад складався з вокалістки Ліни Сусенко (Lina Susenko), гітариста Георгія «Gotha» Долгіха, басиста Петра Куманського та барабанщика Євгена «Yevgeniy» Абдулаєва. Надалі у Despondence кілька разів змінювався склад: наприклад, до 2004 року вокал виконувала LiLith (справжнє ім'я – Інна Сидорова), а після її виходу з гурту у 2005 році на вокал прийшов Віктор Селюков. На бас-гітарі з 2001 по 2004 рік грав Петро Куманський, потім його замінив Necro. Останній відомий склад (2005 рік) включав Zedd Malam (барабани), Amoremorte (клавішні), Gotha (гітари) та Necro (бас). Гітарист Gotha (Георгій Долгіх) був лідером групи весь час її існування (2001–2005). Багато учасників Despondence мали зв'язки з іншими місцевими колективами: наприклад, «see also» в їхніх профілях згадує рок-гурти Utburd, Veritas, The Infestation тощо. Ці перехресні зв'язки підтверджують, що Despondence входили до південноукраїнського метал-андеграунду (мікро-мережі музикантів із Миколаєва та області). Despondence випустили дві офіційно задокументовані роботи. У травні 2004 року з'явилося їхнє демо, просто назване Demo, що вийшло незалежним самовиданням у цифровому форматі. На цьому демо звучать кілька авторських треків («Mesmerized», «Collapse of Reason» тощо) і навіть живі версії – наприклад, кавер на Sweet Dreams (Eurythmics) та власна «Under the Spell» у лайв-версіях. У 2005 році Despondence опублікували сингл «I'm Returning» (2005) – також самвидав у цифровому вигляді. Його створення співпало з останнім роком діяльності гурту (барабанщик Zedd Malam та клавішниця Amoremorte записали цей трек разом з вокалістом Селюковим і гітаристом Gotha). Усі

релізи виходили самостійно – гурт не мав офіційного лейблу (станом на кінець існування Despondence вказаний як «Unsigned/ independent»).

Despondence активно виступали у клубних заходах і місцевих фестивалях Миколаєва та Півдня України. Згадки про їхні виступи трапляються на регіональних рок-ресурсах (наприклад, Despondence були «відкриттям року» на премії Миколаївського рок-клубу «Обойма-2004»). Музиканти Despondence неодноразово дотримувалися готичного іміджу на сцені, тож їх можна було побачити поруч із іншими колективами меланхолійного металу (зокрема, «готичними» гуртами Миколаєва). Після розпаду в середині 2000-х частина учасників Despondence продовжила музичну активність: наприклад, колишні басист і клавішниця гурту створили проект Veritas, який у 2005 році виступав на фестивалі «Рок-Юг» (ще одна важлива подія місцевої сцени).

Despondence належали до південноукраїнського андеграунду початку 2000-х разом з іншими метал-групами міста. Їх стиль близький до творів колег з Utburd, Veritas, The Infestation, Schkvál та схожих колективів, що змішували тяжкі рифи з готичною атмосферою. Саме на цій сцені часто мінялися місцями музиканти (утворювалися «супергурти», як-от Veritas із колишніх учасників Despondence). Задекларований жанр – gothic metal – відповідає загальній спрямованості сценічного звучання: суміші важких рифів, клавішних партій та меланхолійних жіночих вокалів. Наприклад, демо 2004 року демонструє як готичні балади на зразок «Death in Blossom», так і епічні треки («Collapse of Reason») з атмосферними клавішними й живим звучанням. Загалом «Despondence» поєднували містичну «готику» з елементами дум-металу й меланхолійної дарквейву; ця суміш була типовою для української готик-сцени того часу.

У впливах гурту простежується спадщина європейського готик-металу кінця 1990-х – початку 2000-х років (групи на кшталт Paradise Lost, Lacrimas Profundere тощо) у поєднанні з українським андеграундом. Релізи Despondence не потрапляли до офіційних музичних медіа та обмежувалися самвидавом; наприклад, демо 2004 року було поширено через інтернет-мережі та CD-R серед шанувальників . Гурт не отримував помітної уваги за межами регіону: його творчість залишалася маловідомою навіть у пан-українському масштабі. Станом на кінець діяльності у 2005 році Despondence формально припинив існування (роки активності – 2001–2005), тож подальших подій після цього в історії гурту не було.

Дискографія:

• Demo (2004) – незалежний цифровий реліз (запис, випущений 29 травня 2004 року). Зміст: оригінальні композиції з готичною атмосферою та кілька «живих» треків.

• I'm Returning (single, 2005) – самовиданий digital-сингл. Єдиний відомий сингл гурту, записаний перед розпадом.

Nulla Rosa

Nulla Rosa – харківський гурт, що сформувався у 2006 році і працює в стилі готичного металу. Свою назву колектив запозичив з латинської («ні троянди»), а на самому початку творчості існував під іншою назвою. За свідченням рок-довідників, «Nulla Rosa» раніше іменувався просто «Штурм» – і тільки згодом перейменувався для більшої мистецької виразності. У перші роки існування до складу гурту входили Аліса Размолодіна (вокал) та Олексій Медведєв (вокал і бас), які пізніше залишили колектив. Ключовими учасниками «Nulla Rosa» залишилися ударник Олег Шмельов, клавішник Дмитро Іщменецький та солістка Валерія Чуденцова, а також гітаристи Сергій Фесенко й згодом Андрій Сліченко. У 2008–2010 роках у складі гурту грали басист Іван Карпенко (із 2008 р.), вокалістка Валерія Чуденцова (із 2008 р.) і гітарист Андрій Сліченко (із 2009 р.), що підтверджено офіційними довідниками.

Nulla Rosa відома поєднанням готичного важкого звучання з жіночим вокалом. У музиці гурту часто присутні симфонічні елементи (як-от введення інструментальних увертюр та хорові партії), що надає пісням атмосферності. Вокалістка Валерія Чуденцова виконує більшість пісень, співаючи переважно російською мовою, хоча зустрічаються треки українською («Сон», «Шість літер»). Згідно з даними музичних баз, жанр колективу – gothic metal.

Гурт був створений у Харкові на початку 2006 року. Засновниками стали молоді музиканти рок-спільноти міста. Перші концерти колектив відбувались під ім'ям «Штурм» і проходили у невеликих клубах Харкова. У 2007 році до гурту приєдналися гітарист Сергій Фесенко та вокалістка Аліса

Размолодіна, що надало групі класичного готичного звучання з гроулінгом і жіночим вокалом. У наступні роки склад «Штурму» змінювався – до колективу також приєдналися Олексій Медведєв (вокал, бас) і гітарист Ігор Сорока. Врешті, ближче до 2008 року гурт переформатувався, змінив назву на Nulla Rosa та обрав сталий склад: ударник Олег Шмельов, клавішник Дмитро Іщменецький, гітарист Сергій Фесенко (який відійшов у 2008 році) і нова вокалістка – Валерія Чуденцова. У 2008–2009 роках до них приєднались басист Іван Карпенко та другий гітарист Андрій Сліченко. Цей кістяк музикантів записав перший повноформатний альбом і став відомим харківській аудиторії.

Стиль «Nulla Rosa» сформувався під впливом європейської готичної сцени. У ранніх інтерв'ю та анонсах учасники згадували такі характерні для готик-металу риси, як мелодійні клавішні партії, контраст між важкими гітарними рифами та «чистим» жіночим вокалом, а також драматичні лірики про кохання, тугу й смерть. Вокалістка Чуденцова принесла в гурт чистий, потужний спів, що гармоніював з атмосферними аранжуваннями. Утворений таким чином стиль важкого градування з симфонічними нотками зробив Nulla Rosa впізнаваним серед слухачів харківської альтернативної сцени.

Найзначнішою студійною роботою Nulla Rosa став дебютний повноформатний альбом «Без весни», виданий у квітні 2010 року на незалежному лейблі. Ця платівка стала підсумком багаторічної творчої праці. До альбому увійшли вісім композицій загальною тривалістю близько 43 хвилин. Трек-лист включає як інструментальні вступи, так і пісні з вокалом: «Увертюра» (5:26), «Твой город» (5:23), «Тишиной» (5:43), «Без весны» (6:21), «Notre Dame» (5:20), «Сон» (4:12), «Ш.і.с.ть літер» (7:16) та «Штурм» (3:57). Серед них шість пісень виконано російською («Увертюра», «Твой город», «Тишиной», «Без весны», «Notre Dame», «Штурм») і дві – українською («Сон», «Шість літер»).

Назва альбому «Без весни» перегукується з темою втрати і меланхолії, що властива багатьом готичним музикантам. Сама пісня «Без весны» стала саундтреком харківських концертів гурту того періоду. Останній трек альбому – «Штурм» – примітний: він носить ту ж назву, що мала група на початковому етапі (тобто «Штурм» як пісня і одночасно як пам'ять про минуле ім'я колективу). Загалом, музика альбому містить драматичні мелодії, готичні рифи гітари та меланхолійні оркестрові партії (такі елементи було помічено в анонсах релізу). За даними хорових і музичних сервісів, реліз «Без весни» офіційно вийшов 3 квітня 2010 року. Хоч дискове видання мало обмежений наклад (незалежне видання), записи швидко поширилися мережею серед фанів жанру. Альбом отримав позитивні відгуки від українських метал-оглядачів: зауважувалися якість звуку (демонструвала професійну студійну роботу) та сильний вокал Чуденцової. Nulla Rosa брала активну участь у харківській сцені середини 2000-х – її можна було почути на клубних концертах та фестивалях міста. Гурт виступав у знаних місцях для важкої музики Харкова – зокрема в рок-клубах на вулиці Шевченка (бывший «РЦ Шато-Ледо») і «Черчилль», де збиралась локальна метал-спільнота. Серед спільних концертів згадують багатожанрові рок-вечори з участю інших харківських колективів: так, «Nulla Rosa» час від часу запрошували поділити сцену з альтернативними та метал-гуртами міста (наприклад, на одній із афіш зазначались імена місцевих команд Mysterya, Vendetta Corsa, «Відображення» тощо). Поява «Nulla Rosa» додавала харківським концертам готичної атмосфери: поєднання жіночого вокалу з важким звучанням викликало інтерес серед прихильників жанру.

Гурт Swamp FM народився у Львові в 2005 році як спільний проєкт екс-учасників Vanilla Sky. Із першого складу до колективу увійшли гітарист S. Vanilla, ударник Dragula та басист Skull, а також вокалістка Helen (раніше в Eclipse) та гітарист Alex GTX. Для запису першого альбому до них приєдналася Каріна Кулик (псевдо Fosco Culto) – клавішниця з гурту Lamia Culta. У підсумковому складі учасниками альбомної сесії стали Lamia (вокал, клавішні), Dragula (барабани), Papa Riff (бас), Skull (гітара) та Alex GTX (гітара). Після кількох концертів у 2008 році Skull залишив гурт – його замінив музикант X Men (з гурту Anemia).

Своя музика гурту творить глибоко містичну, «темну» атмосферу. За визначенням самого колективу, «SWAMP – це темна сторона, безодня нашої підсвідомості, де… наші мрії та кошмари танцюють…». Такий опис повністю відповідає поєднанню похмурих гітарних рифів із насиченим жіночим вокалом: у прес-релізі 2009 року композиції Swamp FM характеризували як «поєднання темної містичної краси з яскравістю та харизмою фронтвоману Fosco Culto». Зовнішні оглядачі називають їхню музику «dark alternative» і навіть «dark metal», інколи «готик-роком» чи «атмосферним металом». Традиційні мелодійні структури перемежовуються готичною естетикою та містичною лірикою – саме цим гурт вирізнявся на львівській сцені кінця 2000-х.

Перший запис гурту з'явився у вигляді промо-CD-R «Promo 2008», випущеного на початку 2009 року як тізер майбутнього альбому Lunatizm. Туди увійшли три пісні з майбутнього диску та бонусний ремікс, а також тексти й ілюстрації. Поширювали «Promo 2008» насамперед через інтернет – наприклад, посилання на скачування містилося на сайті лейблу EF-Studio. У жовтні 2009 року побачив світ сам альбом Lunatizm (EF-Studio), присвячений темі «місячного світла». До нього увійшли вісім оригінальних композицій (чотири англомовні й чотири україномовні) та ремікс «Rain» з дебютної платівки. Назви треків з Lunatizm – Arrows, Favorite Sickness, Lunatizm, Мама,

Passion Flower, Shadows Fall, «Там, де я» та «Це життя» (усі 2009 рік) – чітко ілюструють тематику альбому. В описі релізу наголошувалося, що ці «надихнуті місячним сяйвом» пісні носять єдину містичну концепцію й відображають внутрішній світ талановитої артистки Fosco Culto.

• Promo 2008 (CD-R, 2009) – презентаційний реліз перед Lunatizm, містив три пісні з майбутнього альбому й бонусний ремікс.

• Lunatizm (2009) – повноформатний альбом EF-Studio з 8 пісень (Arrows; Favorite Sickness; Lunatizm; Мама; Passion Flower; Shadows Fall; «Там, де я»; «Це життя»). Реліз відбувся 9 жовтня 2009 року.

Ключовими фігурами залишалися вокалістка і клавішниця Каріна Кулик (псевдо Fosco Culto), котра формувала образ «фронтвоману» Swamp FM, та барабанщик Dragula. З інших учасників слід згадати засновників групи – гітариста S. Vanilla і басиста Skull (обоє колишні Vanilla Sky), а також гітариста Alex GTX. На виступах 2008 року до складу входили також вокалістка Helen і басист Papa Riff (з гурту Transylvania Freak Show). Після концертів 2008-го Skull покинув групу – його на басу замінив X Men (Anemia). Станом на 2009 рік у Swamp FM грали переважно: Каріна Кулик (вокал, клавіші), Dragula (барабани), Alex GTX (гітара), Papa Riff (бас) та після змін X Men (бас).

На львівській сцені Swamp FM були відомі своїми рідкісними, але ефектними виступами. У червні 2008 року гурт грав разом із фолк-метал-гуртом Ірій в рок-клубі «Старушка» – аншлаговий концерт залишив у глядачів сильні враження. Рецензент Rock. Lviv відзначив, що їхня «унікальна атмосфера» була помітна навіть під час короткого сету. Утім, найважливішою подією став унікальний концерт-ф'южн 16 жовтня 2010 року: фестиваль «Від бароко до року» у Львівській філармонії. Там Swamp FM виступили разом з Академічним камерним оркестром «Віртуози Львова», поєднуючи класичні арії та готичний рок. Як зауважила організаторка Маріанна Лаба, у програмі концерту вирішили змішати барокову класику з «дарк-металом», аби показати різноманіття стилів. Публіка тепло сприйняла цей експеримент. У всіх своїх виступах Swamp FM прагнули внести шоу-елемент: артистична ведучість Karina (позивний Fosco) підсилювала готичну естетику гурту.

Swamp FM залишалися одним із наймістичніших проєктів львівського андеграунду кінця 2000-х. Про це красномовно свідчить та сама епітетація їх як «найзагадковішої rock-команди Львова» у місцевій афіші. Ґрання з музикантами різних жанрів (готика, darkwave, електроніка) та участь спільних проєктів виділяли їх серед однолітків. Так, фронтвоман Каріна Кулик увійшла до складу журі щорічного конкурсу молодих талантів Level Up – ще однієї події львівської рок-спільноти 2009 року. Участь у таких конкурсах та концертних колаборацій (зокрема спільні концерти з Ірієм, оркестром «Віртуози Львова» тощо) зміцнювала їхні зв'язки з місцевою музичною спільнотою.

Blanika

Вінницький гурт Blanika утворився влітку 2007 року – головним «днем народження» колективу вважали 4 липня 2007-го, коли зібрався його базовий склад: вокалістка Вероніка Чорна, барабанщик Андрій Фльорко, гітаристи Олексій Крикливий і Костянтин Франко та басист Андрій Курило. Засновники заявляли, що метою було не «прив'язуватись» до одного стилю, а поєднувати різні елементи важкої музики. Перший концерт відбувся того ж року на вінницькому фестивалі «Музентропія–2007» (26 жовтня) – дебютний виступ дав неабиякий імпульс розвитку гурту.

Blanika позиціонували себе в естетиці готичного металу з елементами doom і прогресивного звучання. У музиці гурту поєднувалися тяжкі рифи і атмосферні мелодії, а тексти Вероніки Чорної мали часто романтичну та рефлексивну тематику. Метал-Архіви класифікують Blanika саме як готичний метал. Самі музиканти не раз казали, що намагаються сумістити «різні елементи важкої музики». Слово "готику" також відзначають у низці тегів гурту: death/doom, female-fronted, gothic doom, progressive metal тощо. Таким чином звучання Blanika лежало на межі середнього темпу – помірно важкі «готифідні» рифи, меланхолійні клавішні партії та жіночий вокал у поєднанні з гроулінгом утворювали атмосферний, але впізнаваний саунд.

Остаточно сформований на старті 2007-го склад Blanika складався з шести осіб: фронтвумен Вероніки Чорної (вокал і тексти), гітаристів Олексія Крикливого та Костянтина Франка, басиста Антона Мироніщенка (якого затягнули після того, як у

березні 2008-го вийшов зі складу Андрій Курило) і клавішниці Марії Островської (яка приєдналася наприкінці 2008 року), а також ударника Андрія Фльорка. У ході історії до колективу тимчасово долучалися інші музиканти: наприклад, гітарист Ігор Притолюк (2008) і вокаліст Максим Костанда (2010), а засновник гурту Андрій Курило спочатку грав на басу, пішов з гурту, а пізніше повернувся як гроулер. У підсумку фінальний склад Blanika виглядав так: Вероніка Чорна – вокал (лірика), Олексій Крикливий – гітара, Костянтин Франко – гітара, Антон Мироніщенко – бас, Андрій Фльорко – барабани, Марія Островська – клавішні. Усі вони іще перетиналися з місцевими гуртами: зокрема Фльорко та Франко раніше грали в легендарному вінницькому Inhuman Agency, а після розпаду Blanika більшість музикантів об'єдналися у пост-роковому проекті The Moon Belongs To Everyone.

Єдиним офіційним релізом Blanika став дебютний EP «It Can't Rain Forever…» (2010). Гурт самостійно записав шість треків, які віддзеркалили їхню музичну ідею – композиції зрослої епічної будови, де звучать жіночий спів у поєднанні з гітарним дисторшном і готичною атмосферою. За словами самих музикантів, запис завершили у 2010 року. EP планувався широко поширювати через інтернет-мережі: наприклад, треки з нього увійшли до кількох безкоштовних вініл-продажів/компіляцій V.A.R.G (він був відомий як популярний інтернет-колектив щодобірок важкої музики). Зокрема пісня «Betrayed» потрапила до зборки «Первый выход» (V.A.R.G, 2010), а ремікс чи повторне видання «Betrayed» з'явилося і в компіляції «Angel Scream» (V.A.R.G, 2010). Ці збірники безкоштовно розповсюджувались через мережу, тому музика Blanika отримала певне поширення навіть поза межами Вінниці. Blanika активно виступали переважно у центральній Україні. Після дебюту на «Музентропії–2007», у 2008–2009 роках вони регулярно грали на невеликих сценах та барвистих місцевих фестивалях. У липні 2008 року колектив відвідав фестиваль «Купальська спека» біля Вінниці, а восени дав концерти в Києві – 13 вересня 2008-го у клубі «Барви» та 11 жовтня 2008-го на фестивалі «Alternative Progress» у клубі «Меркурій». У 2009–2010 роках Blanika регулярно грали у Вінниці, Києві й навіть сусідніх регіонах. На фестивалі Terroraiser Fest (19 березня 2010 року, зал «Зоря» у Вінниці) гурт виступив у складі разом із метал-гуртами Ambivalence, Rainwill, Crystal Night тощо – у програмі офіційного афіша згадано Blanika як вінницький проєкт у жанрі готичний метал. Дебютний EP «It Can't Rain Forever…» вперше заспівав публіка саме на місцевих концертах, і реліз повністю профінансували самі музиканти.

Blanika була частиною вінницької альтернативної сцени кінця 2000-х. Їхні учасники мали багато спільного з місцевим метал-рухом: зокрема, багато хто з них входив до інших відомих гуртів («Inhuman Agency», «Undina», «Watching You Die» тощо). Наприклад, Андрій Фльорко і Костянтин Франко раніше грали у death/black-металевому Inhuman Agency, а гітарист Ігор Притолюк до Blanika був учасником гурту Undina. Саме через тісні зв'язки з іншими музикантами та активність у спільнотах Blanika були добре відомі вінницьким шанувальникам.

Висота, на якій не потрібно слів

Ми стоїмо на даху, і місто під нами виглядає як розкрите нутро — тепле, світле, живе, але чуже. Я відчуваю бетон під ногами, холод, який не кусає, а просто нагадує про тіло. Ти поруч. Я не дивлюся на тебе, бо знаю: якщо подивлюся, щось зміниться, а цей момент тримається саме на незмінності.

Я кажу собі, що це просто дах, просто висота, просто ніч. Але місто дивиться вгору, навіть якщо не має очей. Вікна світяться, мов розкидані свічки, і кожне з них — чиясь окрема історія, не наша. Ми тут не для того, щоб бути частиною цього шуму. Ми тут, бо сюди не доходять їхні голоси. Ти стоїш так близько, що я відчуваю твою присутність не дотиком, а тишею. Це дивна тиша — не порожня, а щільна, як темна тканина. Я думаю, що якби зараз зникло світло, я б не злякався. Я б знав, де ти, навіть не простягаючи руки. Ніч робить відстань умовною.

Я дивлюся вниз і ловлю себе на думці, що висота не лякає. Лякає не падіння — лякає повернення. Там, унизу, все має назви, ролі, обов'язки. Там кожен мусить бути кимось. Тут ми просто є. Я і ти. Без пояснень. Вітер торкається обличчя, і я думаю, що він знає про нас більше, ніж будь-хто. Він був тут до нас і залишиться після. Йому байдуже, що ми відчуваємо, але саме тому він чесний. Він не намагається нічого виправдати. Він просто проходить крізь.

Я хочу щось сказати, але не кажу. Слова завжди псують геометрію моменту. Я боюся, що якщо відкрию рот, ніч стане меншою, місто ближчим, а ти — конкретнішим. А конкретність — це вже початок втрати. Краще мовчати й дозволити цій хвилині тривати стільки, скільки вона здатна. Ти теж мовчиш. Я не знаю, про що ти думаєш, і це добре. Не знати

— означає не вторгатися. Ми не намагаємося зчитати одне одного, не шукаємо знаків. Немає потреби. Тут не час для інтерпретацій. Мені здається, що дах — це межа. Не між небом і землею, а між тим, ким я був сьогодні, і тим, ким знову стану за кілька годин. Я відчуваю цю межу спиною, легенями, шкірою. Ти стоїш на ній разом зі мною, і цього достатньо, щоб вона не зникла. Я згадую, як унизу люди поспішають, як вони тримаються за свої дрібні впевненості, ніби за поручні. Тут поручнів немає. Є тільки край і темрява за ним. Але я не дивлюся на край довго. Мене більше цікавить світло вдалині, розмите, немов спогад, який ще не став минулим.

Я знаю, що цей момент не повториться. Навіть якщо ми знову підніземося на дах, навіть якщо ніч буде такою ж холодною, а місто — таким же яскравим, це вже буде інше. Усвідомлення цього не псує відчуття, а робить його гострішим. Як біль, який доводить, що ти живий.

Я відчуваю, як час сповільнюється. Він не зупиняється — він просто розтягується, дозволяючи нам дихати глибше. Я вдихаю і відчуваю запах нічного повітря, металу, далекого диму. Видихаю — і здається, що разом із повітрям виходить зайве.

Ти рухаєшся зовсім трохи, і я ловлю цей рух краєм зору. Цього достатньо, щоб я зрозумів: ти тут, ти реальний. Мені не потрібно більше доказів. Я не питаю, чи тобі добре. Я знаю. Не логікою — шкірою. Ніч приймає нас без умов. Вона не вимагає від нас рішень, не штовхає вперед. Вона просто накриває, як темне покривало, і дозволяє сховатися від денних формулювань. У цій темряві ми не зобов'язані нічого обіцяти. Я думаю про те, що іноді щастя виглядає саме так: стояти на даху, дивитися на місто, мовчати з кимось, хто не тисне. Без кульмінації. Без висновку. Просто теплий, крихкий стан, який не потребує пояснення. Ми ще постоїмо. Я не рахую хвилини. Коли прийде час іти, я це відчую. Поки що ніч тримає нас обох.

Данило Плахов